

ລາຍົງລາວເມືອນພະເຈດ

(ໜ້າ ຈຸ່າກີ)

ໝັ້ນ

ລາຍົງລາວເມືອນພະເຈດ: ວິຊາ: ພະແນກ

**THE FARMLAND LAW
(2012)**

សាស្ត្រូបនេយ្យ
(រៀង ទី១)

No.	Particular	The Farmland Law	Page	မာတိကာ	အကြောင်းအရာ	လယ်ယာမြောပဒေ	စာမျက်နှာ
1.	Chapter I			၁။	အခန်း(၁)	အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်းနှင့်အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	၁
	Title, Enforcement and Definition		1	၂။	အခန်း(၂)	လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်း	၃
2.	Chapter II			၃။	အခန်း(၃)	လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ အခွင့်အရေးများ	၅
	Permission to Use the Farmland		5	၄။	အခန်း(၄)	လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ လိုက်နာရမည့်	၇
3.	Chapter III			၅။	အခန်း(၅)	စည်းကမ်းချက်များ	၁၀
	Rights of Person who has the Right to Use the Farmland		8	၆။	အခန်း(၆)	လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အဆင့်ဆင့်စည်းခြင်း	၁၂
4.	Chapter IV			၇။	အခန်း(၇)	ဖုန်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု၏ တာဝန်ဖွင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ	၁၃
	Terms and Conditions to be Complied by the Person who has the Right to Use the Farmland		10	၈။	အခန်း(၈)	စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်၍	၁၆
5.	Chapter V			၉။	အခန်း(၉)	အယူခံခြင်း	၁၇
	Formation of the Various Levels of Administrative Body of the Farmland		12	၁၀။	အခန်း(၁၀)	လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်းနှင့်	၁၉
6.	Chapter VI					အယူခံခြင်း	
	Duties and Powers of the Central Administrative Body of the Farmland		13			၁၁။	အခန်း(၁၁)
7.	Chapter VII						အနိုင်ခြင်း
	Taking Action for the Failure to Comply Terms and Conditions		16				၁၂။
8.	Chapter VIII						အနိုင်ခြင်း
	Settlement of Dispute on the Right to Use the Farmland and Appeal		17				၁၃။
9.	Chapter IX						အနိုင်ခြင်း
	Indemnities and Compensations		19				၁၄။
10.	Chapter X						အနိုင်ခြင်း
	Utilization of Farmland		20				၁၅။

No.	Particular The Farmland Law	Page	စဉ်	အကြောင်းအရာ လယ်ယာမြေပဒ	စာမျက်နှာ
11.	Chapter XI Adminstration of the Farmland	21	၁၁။	အခန်း(၁၁) လယ်ယာမြေကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း	JG
12.	Chapter XII Offences and Penalties	22	၁၂။	အခန်း(၁၂) ပြစ်မှုနှင့်ပြစ်အကျိုး	JJ
13.	Chapter XIII Miscellaneous	23	၁၃။	အခန်း(၁၃) အထွေထွေ	JR

The Republic of the Union of Myanmar
Pyidaungsu Hluttaw
The Farmland Law
(2012)

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်
လယ်ယာမြောပဒေ
(၂၀၁၂ ခုနှစ်)

The Farmland Law

(The Pyidaungsu Hluttaw Law No. 11 /2012)

(The 8th Waxing Day Tagu, 1373 M.E)

(30th March, 2012)

The Pyidaungsu Hluttaw hereby enacts this Law.

Chapter I

Title, Enforcement and Definition

1. This Law shall be called the Farmland Law.
2. This Law shall come into force on the designated date by notification of the President.
3. The following expressions contained in this Law shall have the meanings given hereunder:
  - (a) Farmland means land defined as low land (paddy land), upland (Ya), silty land (Kaing Kyun), hill-side cultivation land (Taungyar), perennial crops land, nipa palm land(Dhani), garden land or horticultural land and alluvial land. In this expression, housings, religious buildings and precincts within town boundary and village boundary and communal land which are not used for agriculture are not included;
  - (b) Low Land (Paddy Land) means land on which paddy is mainly cultivated and carried out so as to retain water after obtaining the water for cultivation by natural or artificial means;

လယ်ယာမြောပဒ္ဒ

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁၁။)

၁၃၇၃ ခုနှစ်၊ တန်ရူးလဆန်း ၈ ရက်

(၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်)

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အဓိက(၁)

အမည်၊ စတင်အာဏာတည်ခြင်း နှင့် အမိုးယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ

၁။ ဤဥပဒေကို လယ်ယာမြောပဒ္ဒ ဟု ခေါ်တွင်ဖော်ရမည်။

၂။ ဤဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ဌာစာဖြင့် သတ်မှတ်သည့်နေ့ရက်တွင် စတင် အာဏာတည်ရမည်။

၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အမိုးယ်သက်ရောက် စေရမည်-

(က) လယ်ယာမြေ ဆိုသည်မှာ လယ်မြေ၊ ယာမြေ၊ ကိုင်းကွွန်းမြေ၊ ဘောင်ယာမြေ၊ နှစ်ရည်ပင်စိုက်ပိုးသောမြေ၊ စနီမြေ၊ ဥယျာဉ်မြေ ဟု ဆောင်လည်းကောင်း၊ ဟင်းသီး ဟင်းရွက်၊ ပန်းမန်စိုက်ပိုးသည့် ခြိမ် ဟုသော်လည်းကောင်း၊ ပမြဲ့နွှေ့မြေဟုသော်လည်းကောင်း သတ်မှတ်သည့်မြေများ ကိုဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် မြို့နယ်နိမိတ်၊ ကျေးဇူးနယ်နိမိတ်အတွင်းရှိ လူနေအိမ်ရာများ၊ ဘာသာရေးအဆောက်အအုံနှင့်ပရာဝက်များ၊ အေားရိုင်ဆိုင်၍ စိုက်ပိုးရေး၊ အတွက် အသုံးမပြုသောမြေများ မပါဝင်။

(ခ) လယ်မြေ ဆိုသည်မှာ သဘာဝအရသော်လည်းကောင်း၊ လူတို့ဖန်တီးသော နည်းလမ်းအရ သော်လည်းကောင်း စိုက်ပိုးရေ ရယူပြီး ရေထိန်းသိမ်းနိုင်ဖော်ရန် ဆောင်ရွက်ထားသည့် စပါးသီးနှင့် အမိုးယ်ပိုးသောမြေကို ဆိုသည်။

- (c) Alluvial Land means unstable land submerged under water and altered soil texture and structure by yearly water current;
- (d) Right to use the farmland means The State, being the original of all Land, right to use the farmland means to cultivate and use the land by keeping in possession in accord with this law, laws, regulations and by-laws issued under this Law in order to improve agricultural production of the farmland. However the right for extraction of natural resources such as gems, minerals, petroleum and gas above and below the ground are excluded.
- (e) Farmer means a person who corresponds with any of the followings:
  - (i) a person who personally works or who has been personally and continuously working the agriculture or livestock breeding or both by using the land as his main livelihood;
  - (ii) a person who personally supervises the agriculture or livestock breeding or both by using the land in respective year as his main livelihood;

- (g) Ploughed land: Ploughed land means land which is ploughed by the State or any other person for the purpose of cultivation.
- (h) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (i) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (j) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (k) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (l) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (m) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (n) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (o) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (p) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (q) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (r) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (s) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (t) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (u) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (v) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (w) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (x) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (y) Right to use the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.
- (z) Right to cultivate the land means the right to use the land for the purpose of cultivation.

- (iii) a person who personally works or who supervises throughout the course of business by capitalizing the investment in order to produce seasonal crops, horticultural crops, perennial crops or commercial livestock breeding by using the land;
- (iv) a person who participates in businesses relating to agriculture and livestock breeding by using the land;
- (v) a person who produces and sells seedlings, seeds, breeds and offsprings by himself by using the land for agriculture, livestock breeding and the production connecting to them;
- (f) Farmer household means members of a family of a farmer, in which the farmer is the head of the household, who live together in that household by being related by blood or by law;
- (g) Head of the household means the head of a household who leads the businesses in that household;

- (၃) မြေကိုအသုံးပြန် ရာသီသီးနှံ၊ ဥယျာဉ်ခြေသီးနှံ၊ နှစ်ရှည်သီးနှံများ စိုက်ပျူး ထုတ်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် စီးပွားဖြစ် မွေးမြှေရေးလုပ်ငန်းကို လုပ်ကိုင်ရန် အလိုကြာ အရင်းအနှံးမဟုတ်စိုက်ထုတ်၍ လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ချိန်တစ်လျှောက်လုံး ကိုယ်တိုင်လုပ်ကိုင်သူ သို့မဟုတ် ကြိုးကြပ်စီမံလုပ်ကိုင်သူ။
- (၄) မြေကိုအသုံးပြန် စိုက်ပျူးရေး၊ မွေးမြှေရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ။
- (၅) စိုက်ပျူးရေး၊ မွေးမြှေရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ယင်း တို့နှင့် ဆက်စွဲယ်လျက်ရှိသော ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်း အလိုကြာ မြေကိုအသုံးပြန် ပျူးပင်၊ မျိုးစွာ၊ မျိုးနှင့် သားပေါက်များ ကိုယ်တိုင်ထုတ်လုပ်ရောင်းချသူ။
- (၆) တောင်သူလယ်သမား အိမ်ဆောင်သားစု ဆိုသည်မှာ ရွှေးသားတော်စပ်၍ ဖြစ်စေ အိမ်တောင်မှဖြင့်တော်စပ်၍ ဖြစ်စေ အတူတက္ခနထိုင်လျက် ရှင်းအိမ်ဆောင်သားစုတွင် အကြီးအကဲဖြစ်သူ တောင်သူလယ်သမားတစ်ဦး၏ မိသားစု ဝင်များကိုဆိုသည်။
- (၇) အိမ်ဆောင်သားစုအကြီးအကဲ ဆိုသည်မှာ အိမ်ဆောင်သားစု တစ်ဦး၏ အကြီးအကဲဖြစ်၍ ထိုအိမ်ဆောင်သားစုတွင် လုပ်ငန်းများကို ခေါင်းဆောင်လုပ်ကိုင်သူကို ဆိုသည်။

- (h) Development by building means improvement which causes to increase the value of the farmland permanently by the expense or by the service of the person who has the right to use the farmland or of other persons who have the right to use the farmland before possession of that person. In that expression, building for the person who carries out the farm to live or to support the farm activities for irrigation and drainage, irrigation canals, lakes, wells, embankments, roads and other activities which are carried out to improve permanently are included. However, land clearing for cultivation, making paddy dyke and the activities which are carried out to improve temporarily are excluded.
- (i) Guardian means the person appointed by the relevant competent court to look after the person who has not attained age of maturity or the person of unsound mind of the property of any of that person or the property and the person;
- (j) Farmer organization means the farmer organization formed in accord with any law issued to support the development of rural economy;

- (က) အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြပိုင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေကို လက်ရှိလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ သို့မဟုတ် ထိုလယ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ၏ လက်ရှိမရမီယင်းလယ်ယာမြေ ကိုအမြားလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ စရိတ်ဖြန့်သော်လည်းကောင်း၊ လုပ်အားဖြင့် ဆော်လည်းကောင်း ပြပိုင်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ၏ တန်ဖိုးကို ထာဝစ်မြှင့်စေသည့် ပြပိုင်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းကကားရပ်တွင် လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူ နေထိုင်ရန် သို့မဟုတ် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အထောက်အအုံ ဖြစ်စေရန် တည်ဆောက်ပြုလုပ်ထားသော အဆောက်အအုံ ရေတွတ်ရောွှေးအတွက် လုပ်ဆောင်ထားမှုများ၊ ဆည်မြောင်းများ၊ ကန်များ၊ ရေတွင်းများ၊ ရေကာတာများ၊ လမ်းများနှင့် အခြား သော ထာဝစ်တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြုလုပ်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများ ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် ထွန်ယက်စိုက်ပိုးရေးအတွက် မြေရှင်းခြင်း၊ ကန်သင်းပြုလုပ်ခြင်းနှင့်ထာဝစ်မတည်မြေသည့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြပိုင်သော လုပ်ဆောင်ထားမှုများ မပါဝင်။
- (ချ) အပ်ထိန်းသူ ဆိုသည်မှာ အရွယ်မရောက်သောသူကို ဆော်လည်းကောင်း၊ စိတ်ပေါ့သွေ့ပူသူကို ဆော်လည်းကောင်း ထိုသူ တစ်ဦးဦး၏ ပစ္စည်းကို သို့မဟုတ် ပစ္စည်းနှင့်တက္က လူကို ဆော်လည်းကောင်း အပ်ထိန်းစောင့်ရောက်ရေး အတွက် သက်ဆိုင်ရာစိရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် တရားရုံးကခန့်အပ်သူ ကို ဆိုသည်။
- (ဃ) တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ ကျေးလက်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကျပြုစေရန် ထုတ်ပြန်ထားသော ဥပဒေတစ်ရပ်ရပ်နှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားသော တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။

- (k) Ministry means the Ministry of Agriculture and Irrigation of the Union Government;
- (l) Department means the Settlement and Land Records Department.

Chapter II

Permission to Use the Farmland

4. The person who has the right to use the farmland shall apply for the right to use the farmland to the Township Department via the relevant ward or village tract Administrative Body of the Farmland in accord with the stipulations.

5. Township Department shall scrutinize the application of the right to use the farmland under Section 4 in accord with the stipulations and submit it to the relevant Township Administrative Body of the Farmland.

6. Relating to the farmlands existed on the date on which this Law come into force, Township Administrative Body of the Farmland shall, with the approval of the relevant District Administrative Body of the Farmland, issue the certificate to use the farmland to the following person or organization after registration by paying registration fees to the Township Department in accord with the stipulations:

- (က) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ ပြည်ထောင်စုအနီးရအဖွဲ့ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဂ) ဦးစီးဌာန ဆိုသည်မှာ ကြေးတိုင်နှင့်မြောရင်းဦးစီးဌာနကို ဆိုသည်။

အစိုး(၂)
လယ်ယာမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုခြင်း

၄။ လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသူသည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးဇားအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ သတ်မှတ်ချက် များနှင့်အညီ လျောက်ထားရမည်။

၅။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် ပုံစံမ ၄ အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၆။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေအာဏာတည်သည့် နေရက်တွင် တည်ရှိနေသော လယ်ယာမြေများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါ လုပ်မှုများ သိမဟုတ် အဖွဲ့အစည်းအား သက်ဆိုင်ရာ စရိတ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် သတ်မှတ် ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးဆောင်စေ၍ မှတ်ပုံတင်ပြီး လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင် ခွင့်ပြုလက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည် -

- (a) if it is a person,
  - (i) the household which has the right to use the farmland shall be the household of the farmer or the member of the household;
  - (ii) the head of the household or the member of that household or the guardian of that household who has the right to use the farmland shall be the one who legally carrying out the Land, at present, in accordance with laws in force before this law comes into force;
  - (iii) he shall be the legal beneficiary in accord with this Law or in accord with the provisions of the rule carried out under this Law after enacting this Law;
  - (iv) he shall attain the age of 18 years;
  - (v) he shall be a citizen, an associate citizen or a naturalized citizen;
- (b) if it is an organization, it shall be the government department, governmental organization, non-governmental organization, company or association which has the right to use the farmland.

- (က) လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက -
- (က) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြခွင့် ရရှိထားသော ထိအိမ်ထောင်စုသည် တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစု သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်သားစုဝင် ဖြစ်ရမည်။
  - (ဂ) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြခွင့်ရရှိထားသော ထိအိမ်ထောင်သားစု အကြီးအကဲ သို့မဟုတ် ထိအိမ်ထောင်သားစုတွင် ဝါဝင်သူတစ်ဦး သို့မဟုတ် အုပ်ထိန်းသူသည် ဤဥပဒေ ပြောန်းအတည်ပြုမှု တည်ဆောက်ပေးသွေးမှား နှင့်အညီ တရားဝင် လက်ရှိလက်ငါတ်လုပ်ကိုင်နေသူ ဖြစ်ရမည်။
  - (ဃ) ဤဥပဒေ ပြောန်းပြီးနောက် ဤဥပဒေနှင့်ဖြစ်စေ ဤဥပဒေအရပြသည့် နည်းဥပဒေ ပြောန်းချက်များ နှင့်အညီဖြစ်စေ တရားဝင် အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိသူ ဖြစ်ရ မည်။
  - (င) အသက် ၁က နှစ်ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။
  - (စ) နိုင်ငံသား၊ ညည်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ ဖြစ်ရမည်။
  - (ခ) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက လယ်ယာမြေကို အသုံးပြခွင့်ရရှိထား သော အစိုးရဣဗာန်၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့ ဖြစ်ရမည်။

7. Township Administrative Body of the Farmland shall, with the approval of the District Administrative Body of the Farmland, issue the certificate to use the farmland to the following person or organization after registration by paying the registration fees to the Township Department in accord with the stipulations relating to the farmland on which right to use is confiscated and the farmland reclaimed by the State from time to time after enforcement of this law:

- (a) if it is a person:
  - (i) he shall carry out the agriculture by using the farmland;
  - (ii) he shall reside in the relevant ward or village tract if there is no special reason;
  - (iii) he shall attain the age of 18 years;
  - (iv) he shall be a citizen, an associate citizen or a naturalized citizen;
- (b) if it is an organization, it shall be the government department, governmental organization, non-governmental organization, company or association which is actually desirous to carry out agriculture in the farmland.

?

၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေအကောက်ပါ။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် အခါအားလျှော့စွာ ဖော်ထုတ်သော လယ်ယာမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါလူပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းကို ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးဆောင်စေ၍ မှတ်ပုံတင်ပြီး လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးရမည် -

- (က) လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက -
  - (၁) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ ဖြစ်ရမည်။
  - (၂) အကြောင်းထူးမရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားအပ်စုတွင် အခြေခံနေထိုင်သူ ဖြစ်ရမည်။
  - (၃) အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့် ပြီးသူ ဖြစ်ရမည်။
  - (၄) နိုင်ငံသား၊ သည်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရှုံး ဖြစ်ရမည်။
  - (၅) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက လယ်ယာမြေတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင်လိုသောအနီးရွှေ့နာ၊ အနီးရ အဖွဲ့အစည်း၊ အနီးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်ရမည်။

8. Township Administrative Body of the Farmland shall issue the certificate of right to use the farmland to the person who purchases, transfers or accepts the gift of the right to use the farmland or the person who has the right to use the farmland by inheritance or the person who applies the right to use the farmland in accord with this Law after reclaiming as cultivated land by having the right to carry out and use vacant, fallow and virgin land after registration by paying the registration fees to the Township Department in accord with the stipulations of this law.

Chapter III

Rights of Person who has the Right to Use the Farmland

9. The person who has the right to use the farmland shall have the following rights:

- (a) right to have the farmland in possession, right to use the farmland, right to enjoy the benefit arises from this right;
- (b) right to sell, mortgage, lease, exchange and gift on the whole or part of the right to use the farmland in accord with the stipulated terms and conditions;

၈။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေတိမ်ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါပြီး၏ချက်များနှင့်အညီ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဝယ်ယူခြင်း၊ လဲလှယ်ရယူခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းသည်ကို လက်ခံခြင်းပြုသူအား လည်းကောင်း၊ အမွှေဆက်ခံခြင်းဖြင့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရရှိသူအားလည်းကောင်း၊ မြေဇွဲတဲ့၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုး လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရရှိ၍ စိုက်ပိုးမြေအဖြစ် ဖော်ထုတ် စိုက်ပိုးပြီး နောက် ဤဥပဒေနှင့်အညီ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျော်စားသူအား လည်းကောင်း မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် ကြော်၊ ပေးဆောင်စဉ် မှတ်ပုံတင်ပြီး လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၃)

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ အခွင့်အရေးများ

၉။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူသည် အောက်ပါအခွင့်အရေးများကို ရရှိစေရမည်-

- (က) လယ်ယာမြေကို လက်ရရှိထားပိုင်ခွင့်၊ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်၊ ယင်းသို့ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှ ပေါ်ထွက်လာသည့်အကျိုးအမြတ်ကို ခံစားပိုင်ခွင့်၊
- (ခ) လယ်ယာမြေကို အားလုံးဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်စေ လုပ်ပိုင်ခွင့်အား သတ်မှတ်ထားလော စည်းကမ်းချက်များနှင့် အညီ ရောင်းချခွင့်၊ ပေါင်နှုင့်၊ စားရမ်းခွင့်၊ လဲလှယ်ခွင့်နှင့် ပေးကမ်းခွင့်၊

- (c) right to accept the decision of the relevant court in accord with the existing law if the dispute arises relating the inheritance of the right to use the farmland;
  - (d) right to use the farmland so long as there is no breach of the stipulated terms and conditions;
  - (e) right to use common interest with the investment of village co-operative or with the private investors for the development of agriculture in the farmland;
  - (f) right to use common interest the farmland in accord with the Foreign Investment Law of the Republic of the Union of Myanmar by cooperating with the foreigner or the organization in which the foreigner is included.
10. The provisions contained in Sections 4,5,6,7,8 and 9 of this Law shall not apply with the granting of alluvial land.
11. The granting alluvial lands shall be prescribed in the rule made under this Law.

၆

- (g) လယ်ယာမြေဂုပ္ပါဝါနိုင်ခွင့်ကို အမွှေဆက်ခံခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှု ပေါ်ပေါက်လာပါက တည်ဆော်ပေါ်နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ် ခံယူနိုင်ခွင့်။
- (h) သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း မရှိသော လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်။
- (i) လယ်ယာမြေတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ကျေးလက်သမဝါယမအသင်း၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် လည်းကောင်းပါရှိလိုကရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့်လည်းကောင်း အကျိုးတူ လုပ်ကိုင်ခွင့်။
- (j) လယ်ယာမြေတွင် နိုင်ငံမြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံမြားသား ပါဝင်ဆေားအဖွဲ့အစည်းနှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်နိုင်ငံမြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဇ္ဇန် အညီ အကျိုးတူလုပ်ကိုင်ခွင့်။

၁၀။ ဤဥပဇ္ဇန် ပုဒ်မ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇၊ ၈ နှင့် ၉ တို့ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် မြေနက္ခာနှင့် ချထားခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်စေရ။

၁၁။ မြေနက္ခာနှင့် ချထားရေးကိစ္စရပ်များအတွက် ဤဥပဇ္ဇန်အရ ပြည်၏ နည်းဥပဇ္ဇန်တွင် ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းရမည်။

Chapter IV

Terms and Conditions to be Complied by the Person who has the Right to Use the Farmland

12. The person who has the right to use the farmland:
- shall carry out the farmland as prescribed in this Law;
  - shall pay land revenue and other taxes levied by the Ministry relating to the farmland;
  - shall register in the relevant Township Department by paying the stamp duty and registration fees for the contract stipulated by the Department in carrying out sale, mortgage, lease, exchange and gift of the right to use the farmland;
  - shall register in the relevant Township Department in accord with the stipulations when the right to use the farmland is obtained by inheritance in accord with the existing law;
  - shall have the right to mortgage the right to use the farmland only for the purpose of investment for cultivation and shall mortgage it in the Government Bank or the Bank recognized by the Government;
  - shall not trespass and carry out without being granted by the relevant Administrative Body of the Farmland;

အခိုး(၄)

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ

- ၁၂။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူသည်-
- ဤဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း လယ်ယာမြေကို လုပ်ကိုင်ရမည်။
  - လယ်ယာမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးဌာနက စည်းကြပ်လော မဖြစ်နှင့်အခြား အခွန်အချို့ကို ပေးဆောင်ရမည်။
  - လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်းခြင်း၊ ရှားရမ်းခြင်း၊ လလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် တည်ပြုခေါင်းခွန်နှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ခတိကို ပေးဆောင်၍ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
  - တည်ဆောက်နှင့်အညီ အမွေဆက်ခြင်းဖြင့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရရှိသည့်အခါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင် ရမည်။
  - စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှ အရင်းအနှံးအတွက်သာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပေါင်းခွင့်ရှုပြုး အစိုးရဘဏ် သို့မဟုတ် အစိုးရက အသိအမှတ်ပြုသောဘဏ်တွင်သာ ပေါင်းရမည်။
  - သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က တရားဝင် ချထားခြင်းမရှိဘဲ ကျူးကျော်လုပ်ကိုင်ခြင်း မဖြစ်၏

- (g) shall not use the farmland by other means without permission.
  - (h) shall not change the originally cultivated crop with other kind of crop, without permission;
  - (i) shall not be fallow the farmland without sufficient reason;
  - (j) shall not sell, mortgage, lease, exchange or gift the farmland during the period before having the right to use the farmland or during the period the dispute arises relating to the right to use the farmland;
13. If the dispute relating to the right to use the farmland arises after this Law has come into force, it shall have the right to settle legally only after registration in the Department.

14. The person who has the right to use the farmland shall not sell, mortgage, lease, exchange or gift on the whole or part of the right to use the farmland without permission of the Government to any foreigner or any organization in which the foreigner is included.

- (က) လယ်ယာမြေကို ခွင့်ပြုမိန့် မရရှိဘဲ အေားနည်းသုံးစွဲခြင်း မပြုရ။
- (ခ) လယ်ယာမြေကို မူလစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသော သီးနှံအမျိုး အစားမှ အေားသီးနှံအမျိုးအစားသို့ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ပြောင်းလုပ်ပြုခြင်းမပြုရ။
- (ဂ) နိုင်လုံသော အကြောင်းပြုချက်မရှိဘဲ လယ်ယာမြေကို လုပ်ထားခြင်းမပြုရ။
- (ဃ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် မရမိကာလအတွင်း သို့မဟုတ် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှု ဖြစ်ပါ နေသော ကာလအတွင်း လယ်ယာမြေကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှုန်းခြင်း၊ ရားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်း မပြုရ။

၁၃။ ဤဥပဒေ အာဏာတည်ပြီးသည့်နောက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှု အရှပ်အရှင်း ဖြစ်လာလျှင် ဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ထားပြီးမှသာ တရားဝင်ဖော်ရှင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၁၄။ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်စိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ မည်သည်နိုင်ငံခြားသားသို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်း ကိုယ့် ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှုန်းခြင်း၊ ရားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်း မပြုရ။

Chapter V
Formation of the Various Levels of Administrative Body of the Farmland

15. The Union Government:

- (a) shall form Central Administrative Body of the Farmland including the Union Minister for the Ministry of Agriculture and Irrigation as the Chairman, the Deputy Minister for the Ministry of Agriculture and Irrigation as the Vice-chairman, the Director General of the Settlement and Land Records Department as the Secretary and the Heads of the relevant Government departments and organizations as members;
- (b) may re-form the Central Administrative Body of the Farmland formed under Sub-section(a) from time to time.

16. The Central Administrative Body of the Farmland:

- (a) shall form the following various levels of Administrative Body of the Farmland;
  - (i) Region or State Administrative Body of the Farmland;
  - (ii) District Administrative Body of the Farmland;
  - (iii) Township Administrative Body of the Farmland;

အခိုး(၅)

လယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းခြင်း

၁၅။ ပြည်ထောင်စုအဖိုးရအဖွဲ့သည် -

- (က) လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် လည်းကောင်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ခုတိယ ဝန်ကြီးက ခုတိယဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ကြေးတိုင်နှင့် ပြုစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့်ကြေားရေးမှူးချုပ်က အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ အဖိုးရှုံးဌာန၊ အဖိုးရ အဖွဲ့အစည်းများမှ အကြီးအမှားမှားက အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် လည်းကောင်း ပါဝင်သော ဗဟိုလယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ကို ဖွဲ့စည်းရမည်။
- (ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုလယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို အခါအားလျှော့စွာ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၁၆။ ဗဟိုလယ်ယာမြော်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သည် -

- (က) အောက်ပါ လယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်ကို ဖွဲ့စည်းရမည် -
  - (၁) တိုင်းဒေသကြီး ဆိုးမဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြော် မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊
  - (၂) ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊
  - (၃) မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၊

- (iv) Ward or Village Tract Administrative Body of the Farmland;
- (b) may re-form the various levels of Administrative Body of the Farmland formed under Sub-section (a) from time to time.

Chapter VI

Duties and Powers of the Central Administrative Body of the Farmland

17. The duties and powers of the Central Administrative Body of the Farmland are as follows:

- (a) assigning duties and powers of the various levels of Region or State, District, Township and Ward or Village Tract Administrative Body of the Farmland;
- (b) guiding and supervising in respect of registration of the right to use the farmland, issuing certificate of the right to use the farmland, permitting the right to use the farmland and settling the dispute;
- (c) guiding and supervising the matters carried out in respect of sale, mortgage, lease, exchange and gift of the right to use the farmland;

- (၄) ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးဇာဥပ်စု လယ်ယာမြှုပ်မဲ့ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့။
- (၅) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဖွဲ့စည်းသော လယ်ယာမြှုပ်မဲ့ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်ကို အခါအားလျော်စွာ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

အခို့(၆)

ဗဟိုလယ်ယာမြှုပ်မဲ့ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

- ၁၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြှုပ်မဲ့ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါ အတိုင်းဖြစ်သည်-
- (က) တိုင်းဒေသကြီး သိမဟုတ် ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်နှင့် ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးဇာဥပ်စု လယ်ယာမြှုပ်မဲ့ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်တို့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို သတ်မှတ်ခြင်း၊
  - (ခ) လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ထုတ်ပေးခြင်း၊ လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ပေးခြင်းနှင့် အပြင်းပွားမှု ဖော်ရှင်းခြင်းတို့နှင့်စပ်လျဉ်းချုပ်လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့်ကြိုးကြပ်ကဲခြင်း၊
  - (ဂ) လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချေခြင်း၊ ပေါင့်နှုံးခြင်း၊ ဤားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းချုပ်ဆောင်ရွက်သည် ကိစ္စရပ်များကို လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ကြိုးကြပ်ကဲခြင်း၊

- (d) revoking the right to use the farmland of the person who is taken in any administrative action provided in Sub-sections(c) and (d) of Section 19, the farmland which is inclusive of Section 31 and the right to use the farmland of the person who is convicted under Section 37;
- (e) confirming after scrutinizing the submissions relating to the rural and urban housing projects of the Region or State Administrative Body of the Farmland to use the farmland under requirements to construct housing for the growing population and increasing households in rural and urban areas;
- (f) confirming after scrutinizing the submission of the Region or State Administrative Body of the Farmland in respect of the matter to use the farmland for school, health care centre, hospital, dispensary, library, village market, cemetery and other required buildings relating to the development of the social life of the village people;

- (ဃ) ပုဒ်မ ၁၉၊ ပုဒ်မခဲ့ (ဂ) နှင့် (ဃ) တိုပါ စီမံခန့်ခွဲရေး ပြစ်ဒဏ် တစ်ရပ်ရပ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူ၏ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ကိုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၃၁ နှင့်အကျိုးဝင်သော လယ်ယာမြေ ကို လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၃၇ အရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံရသူ၏ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုလည်းကောင်း ပြန်လည် ရပ်သိမ်းခြင်း၊
- (ဃ) ကျေးလက်အေသများနှင့် မြို့ပြအေသများတွင် တိုးတက်လျက် ရှိသောလျှိုးရေနှင့် တိုးပွားလာသော အိမ်ထောင်စုများ အတွက် အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်ချက်အရ လယ်ယာမြေကိုအသုံးပြုရန် တိုင်းအေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ကျေးလက်နှင့် မြို့ပြ အိမ်ရာစီမံကိန်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တင်ပြချက်များကို စိစစ်၍ အတည်ပြုခြင်း၊
- (ဃ) ကျေးလက်နေပြည်သူလူထု၏ လူနေမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နှင့်သက်ဆိုင်သည့် စာသင်ကျောင်း၊ ကျော်းမာရေးဌာန၊ အေးခေါ်အေးခေါ်၊ စာကြည့်တိုက်၊ ကျေးလက်ဈေး၊ သုသာနှင့် အေားလုံးအေားလုံးအေား အတွက် လယ်ယာမြေ ကိုအသုံးပြုရန်ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်းချုပ်တိုင်းအေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အတည်ပြုခြင်း၊

- (g) confirming after scrutinizing the submission of the Region or State Administrative Body of the Farmland in respect of the matter to use the farmland in constructing rice-mills, storehouses of crops, necessary road for production and infrastructure and in keeping the necessary farm-machineries and equipment in changing over the system of manual to mechanized agriculture for the development of the agricultural sector;
- (h) confirming after scrutinizing the submission of the Region or State Administrative Body of the Farmland in respect of the matter to use the farmland for the works of improving and consolidating the farmland to change over the system of manual to mechanized agriculture for the development of agricultural sector;
- (i) granting the right to use the alluvial land and laying down, guiding and supervising the policies relating to the right of such persons;
- (j) guiding and supervising in respect of shifting cultivation;
- (k) performing the duties assigned by the Union Government in respect of the farmland from time to time.

- (၈) လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်မှုလယ်ယာ မှ ဆောင်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် လိုအပ်သည့် လယ်ယာသုံးစက်နှင့် စက်ကိရိယာများ ထားရှုခြင်း၊ ဆန်စက်များ၊ သီးနှံသို့လျောင်သည့်ဂိုဒ္ဓော်များ၊ လိုအပ်သော ကုန်ထုတ်လမ်းများနှင့် အခြေခံ အဆောက်အအုံများ တည်ဆောက်ရာတွင် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုရန် ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အတည်ပြုခြင်း၊
- (၉) လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်မှုလယ်ယာ စနစ်မှ ဆောင်မှု လယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရန် လယ်ယာမြေပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းများအတွက် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုရန် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ တင်ပြချက်ကို စိစစ်ပြီး အတည်ပြုခြင်း၊
- (၁၂) မြေနက္ခန်းလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားရေးနှင့် ယင်းလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ များ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာမှုဝါဒများချမှတ်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်ခြင်း နှင့် ကြိုးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (၁၃) ရွှေပြောင်းတောင်ယာ ခုတ်ထွင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်းညွှန်ခြင်းနှင့် ကြိုးကြပ်ကွပ်ကဲခြင်း၊
- (၁၄) လယ်ယာမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စုအဖိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျှော့စွာ ပေးအပ်သည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း။

18. The Central Administrative Body of the Farmland may empower the appropriate Administrative Body of the Farmland so that the value of the farmland is to be a proper and reasonable rate under the local circumstance in registering at the relevant Township department relating to the bilateral agreement executed in the presence of the Ward or Village Tract Administration Body of the Farmland for the matters of sale, mortgage, lease, exchange and gift of the right to use the farmland under the provisions contained in this law.

Chapter VII

Taking Action for the Failure to Comply Terms and Conditions

19. If it fails to comply with all or any of the terms and conditions contained in Section 12 of this Law, the Administrative Body of the Farmland appointed by the Ministry for this purpose may pass the following one or more order after scrutinizing in accord with this Law and the rules issued under this Law:

- (a) causing to pay the stipulated fine;
- (b) causing to carry out the farmland according to the stipulated means;

၁၈။ ဗဟိုလယ်ယာမြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါ ပြောန်းချက်များ အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပါဝ်နှုခြင်း၊ စားရစ်းခြင်း၊ လဲလှပ်ခြင်းနှင့် လေးကမ်းခြင်းကိစ္စရပ်များအတွက် နှစ်ဦးသဘာတူစာချုပ်ကို ရပ်ကွက်သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအပ်စုလယ်ယာမြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ရှေ့မောက် တွင်ချုပ်ပို၍သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးမြို့မှတ်ပုံတင်ရာတွင်လယ်ယာမြေ တန်ဖိုးကိုအောင်အမြေအနေအရသိပေါ်လျော့သာနှင့်ထားဖြစ်စေရန်သင့်လျော် သည့် လယ်ယာမြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအား လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင့် နိုင်သည်။

အခန်း(၇)

စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်၍ အရေးယူခြင်း

၁၉။ ဤဥပဒေပိုင်မ ၁၂ ပါ စည်းကမ်းချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုရက်ဖြစ်စေ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်လျှင် ဝန်ကြီးဌာနက ဤကိစ္စ အလိုက်ခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေ အရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ စုစုံစားပြီးနောက် အောက်ဖော်ပြပါ အမိန့်တစ်ရပ်ကို ဖြစ်စေ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ ဖြစ်စေ ချမှတ် နိုင်သည်-

- (က) သတ်မှတ်သည့် ဒဏ်ကြားငွေပေးဆောင်စေခြင်း၊
- (ခ) သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း လယ်ယာမြေကို ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊

- (c) expelling the deserved person from the farmland;
  - (d) removing the buildings constructed without permission on the farmland.
20. The Administrative Body of the Farmland contained in Section 19 may, direct complaint to the relevant court if it exceeds the stipulated date contained in such order if the person who has the right to use the farmland does not comply with the order passed under this section.
21. If the person who has the right to use the farmland fails to pay taxes levied by the Ministry, these taxes shall be recovered as the arrear of land revenue in accord with the existing laws.

Chapter VIII

Settlement of Dispute on the Right to Use the Farmland and Appeal

22. The Ward or Village Tract Administrative Body of the Farmland opens an original case of dispute in respect of the right to use the farmland shall make examination, hearing and decision.

- (က) လယ်ယာမြေပါ့မှ နင်ထုတ်ထိုက်သူများကို နင်ထုတ်ခြင်း၊
 (ဃ) လယ်ယာမြေပါ့ဘွင် ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ ဆောက်လုပ်ထား
 သော အဆောက်အအုံများကို ဖယ်ရှားခြင်း။
- ၂၀။ ပုဒ်မ ၁၉ ပါ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ယင်းပုဒ်မအရ
 ချုပ်တ်သောအမိန့်ကို လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လိုက်နာခြင်းမရှိလျှင်
 ယင်းအမိန့်ပါ သတ်မှတ်ရက်ကျော်လွှန်ပါက သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးသို့ ဦးတိုက်
 ထွေးကိုသား တရားစွဲဆိုင်သည်။
- ၂၁။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည်ဝန်ကြီးဌာနက စည်းကြပ်ကောက်ခံ
 သည့် အခွန်အခများကို ပေးဆောင်ရန်ပျက်ကွက်လျှင် တည်ဆဲ့ပေးများ
 နှင့်အညီ ထိုအခွန်အခများကို မြေခွန်မပြေကျိန်ငွေဖွစ်ဟိုသကဲ့သို့ ကောက်ခံခြင်း
 ခံရမည်။
- အခွန်း(၈)
- လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အငြင်းပွားမှု ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း
- ၂၂။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုကို ရပ်ကွက်
 သို့မဟုတ် ကျေးဇာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မူလမှုခင်းဖွင့်လှစ်၍
 စုစုပေါင်းစပ်ဆေးခြင်း၊ ကြားနာခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြရမည်။

23. (a) The person who is dissatisfied with the order or decision passed by the Ward or Village Tract Administrative Body of the Farmland under Section 22 may appeal to the relevant Township Administrative Body of the Farmland in accord with the stipulations within 30 days from the day of such order or decision.
- (b) The Township Administrative Body of the Farmland may approve, amend or cancel the order or decision passed by the Ward or Village Tract Administrative Body of the Farmland.
24. (a) The person who is dissatisfied with the order or decision passed by the Township Administrative Body of the Farmland under Sub-section (b) of Section 23 may appeal to the relevant District Administrative Body of the Farmland in accord with the stipulations within 30 days from the day of such order or decision.
- (b) The District Administrative Body of the Farmland may approve, amend or cancel the order or decision passed by the Township Administrative Body of the Farmland.

- ၂၃။ (က) ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ အဖွဲ့က ပုံစံမ ၂၂ အရ ချမှတ်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနှင်းသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ အဖွဲ့သို့ သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ အယူခံနိုင်သည်။
- (ခ) မြို့နယ် လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ အဖွဲ့က ပုံစံမ ၂၃။ (က) အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြနိုင်သည်။
- ၂၄။ (က) ပုံစံမ ၂၃။ ပုံစံမခွဲ(ခ)အရ မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ အဖွဲ့က ချမှတ်သောအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနှင်းသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ အဖွဲ့သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ အယူခံနိုင်သည်။
- (ခ) ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မဲခန္ဓာဌားမှာ ချမှတ်သည့်အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြနိုင်သည်။

25. (a) The person who is dissatisfied with the order or decision passed by the District Administrative Body of the Farmland under Sub-section (b) of Section 24 may appeal to the relevant Region or State Administrative Body of the Farmland in accord with the stipulations within 60 days from the day of such order or decision.
- (b) The Region or State Administrative Body of the Farmland may approve, amend or cancel the order or decision passed by the District Administrative Body of the Farmland.
- (c) The decision of the Region or State Administrative Body of the Farmland shall be final and conclusive.

Chapter IX Indemnities and Compensations

26. Notwithstanding contained in any existing law, the Central Administrative Body of the Farmland shall coordinate as may be necessary in respect of giving compensation not to grieve absolutely for the matters carried out by the person who has the ownership right to use the farmland including the land confiscated for the interests of the State or the public interests and development by building on such land and managing by other means by the relevant.

- ၂၅။ (က) ပုဒ်မ ၂၄၊ ပုဒ်မနဲ့(ခ)အရ ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မဲ့မှုအဖွဲ့ကျမှတ်သူမှုတော်သည် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျော်သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြစ်မဲ့မှုအဖွဲ့သို့ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ အယုဝါနိုင်သည်။
- (ခ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြစ်မဲ့မှုအဖွဲ့သည် ခရိုင်လယ်ယာ မြစ်မဲ့မှုအဖွဲ့ကျမှတ်သည်အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြနိုင်သည်။
- (ဂ) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြစ်မဲ့မှုအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အခြောက်ဖြစ်စဉ်မှု။

အန်း(၉)
နှစ်နာကြားနှင့်လျှော်ကြားများ

- ၂၆။ တည်ဆောက်တစ်ရပ်တွင် မည်သို့ပေါ်ပါရှိစေကာမူ နိုင်ငံတော် အကျိုးဌာဖြစ်စေ အများပြည်သူ အကျိုးဌာဖြစ်စေ သိမ်းယူသည့် လယ်ယာမြှုနှင့် ယင်းလယ်ယာမြေပေါ်၍ အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြုပြင်ခြင်းအပါအဝင် မူလလယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်စွင့်ရရှိထားသူ ဆောင်ရွက်ထားသည့်ကိစ္စရပ်များအတွက် နှစ်နာမှုလုပ်စွာ လျှော်ကြားလေးခြင်းနှင့် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ကို သက်ဆိုင်ရာက ပြုလုပ်ပေးနိုင်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လိုအပ်သလို ညီးနှင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

27. The person whose right to use the farmland is revoked or the farmland is recovered by the Central Administrative Body of the Farmland under Sub-section (d) of Section 17 shall not have the right to enjoy compensation.

Chapter X

Utilization of Farmland

28. In respect of application to alter originally cultivated crops to others:

- (a) The Central Administrative Body of the Farmland may permit to cultivate other crops in low land (paddy land) after scrutinizing in accord with the stipulations so as not to affect the sufficiency of rice which is the staple crop of the State;
- (b) The relevant Region or State Administrative Body of the Farmland may, if it is to alter crops in the farmland except low land (paddy land), permit after scrutinizing in accord with the stipulations.

29. In order to use the farmland by other means for the purpose of long-term national interests of the State, the relevant Ministry that will implement the huge projects may carry out with the approval of the Union Government after obtaining remark of the Central Administrative Body of the Farmland.

၂၇။ ဖုန်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ(လု) အရ ဗဟိုလယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လည်းကောင်း၊ လယ်ယာမြေကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်ရပ်သိမ်းခြင်းခံရသူသည် လျော်ကြေး ရထိက်ခွင့် မရှိစေရ။

အခန်း(၁၀)

လယ်ယာမြေကို အသုံးချခြင်း

၂၈။ မူလစိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် သီးနှံအမျိုးအစားမှ အခြားသီးနှံအမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လျောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

(က) ဗဟိုလယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲသည် နိုင်ငံတော်၏ အဓိက စားသုံးသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်စပါးမှုလုပ်မှုကိုထိခိုက်မှုမရှိ စေရေး အတွက် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး လယ်မြေတွင် အခြားသီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲသည် လယ်မြေမှုတစ်ပါး လယ်ယာမြေတွင် သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရန် ဖြစ်ပါက သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၂၉။ နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားအကျိုးစီးပွားအလိုကြာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကြီးများအတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းပြုင့် အသုံးပြုရန် သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့် ဝန်ကြီးဌာနသည် ဗဟို လယ်ယာမြစ်မံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်ရယူပြီး ပည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် စောင်းချက်နိုင်သည်။

30. In respect of application to use the farmland by other means for the interests of the public:

- (a) the Central Administrative Body of the Farmland may permit to use the low land(paddy land) by other means with the recommendation of the Region or State Administrative Body of the Farmland;
- (b) The relevant Region or State Government Organization may permit to use the farmland by other means except low land (paddy land) with the recommendation of the Region or State Administrative Body of the Farmland.

31. The Central Administrative Body of the Farmland may, if the farmland is not put into effect as the stipulated manner within six months from the permitted day or if the business is not completed within the stipulated period after having permission to use the farmland by other means under Section 30, confiscate such farmland.

Chapter XI

Administration of the Farmland

32. In confiscating the farmland for the projects of the State interests, only the required minimum area shall be confiscated. The project shall be implemented to complete as soon as possible within the prescribed period and when the project is not carrying out, it shall be returned to the person or organization which has the original right to use the farmland.

၂၁

၃၀။ အများပြည်သူအကျိုးတာ လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျှော်း၍ -

- (က) ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ စီစဉ်ထောက်ခံချက် ဖြင့် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့သည် လယ်မြေမှုတစ်ပါး လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ စီစဉ်ထောက်ခံချက် ဖြင့် ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၁။ ပုံစံမ ၃၀ အရ အခြားနည်းအသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုချက်ရရှိပြီးနောက် ခွင့်ပြုသည့်နေ့ရက်မှ ခြောက်လအတွင်း လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စတင်အသုံးမပြုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ကာလ အတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးခြင်းမရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ယင်းလယ်ယာမြေကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်သည်။

အခန်း(၁၁)

လယ်ယာမြေကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း

၃၂။ နိုင်ငံတော်အကျိုးပြုစွဲထွန်းစေမည့် စီမံကိန်းများအတွက် လယ်ယာမြေကို သိမ်းယူရာတွင် အနည်းဆုံးလိုအပ်သောပမာဏကိုသာ သိမ်းယူရမည်။ စီမံကိန်းအား သတ်မှတ်ကာလအတွင်းအမြန်ဆုံးပြီးစီးစေရန် အကောင်အထည်ဖော်ရမည်ဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းများအောင်ရွက်ခြင်းမပြုတော့ပါကမှုလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားသော ပုံစံလုပ်၏ အဖွဲ့အစည်းထဲ ပြန်လည်ပေးအပ်ရမည်။

33. The Union Government or the authority assigned by the Union Government for this purpose shall, except summons by other means, continue to keep not to damage pastures and communal land of the village.

34. In respect of vacant, fallow and virgin lands that are permitted to carry out or use for agriculture and livestock breeding businesses, when the cultivation and production of crops is stable, the Central Committee for the management of vacant, fallow and virgin lands shall alter and stipulate as the farmland and cause to involve in this Law.

Chapter XII Offences and Penalties

35. Any person who has the right to use the farmland fails to comply with the order passed under Section 19 or the order or decision passed in the dispute of the right to use the farmland under this Law shall, on conviction, be punished with imprisonment for a minimum of six months to a maximum of two years and shall also be liable to fine for a minimum of three hundred thousand kyats to a maximum of five hundred thousand kyats.

၃၃။ ပြည်ထောင်စုအဖိုးရအဖွဲ့က သော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စအလိုကှ ပြည်ထောင်စုအဖိုးရ အဖွဲ့က စန့်အပ်သော အာဏာပိုင်က သော်လည်းကောင်း အခြားနည်း အမိန့်ဆင့်ဆိုသည့်မှ တစ်ပါး ကျွဲ့၊ နား၊ စားကျက်များနှင့် ရွာဘုံမြေများကို မပျက်စီးစေဘဲ ဆက်လက်ထားရှုရမည်။

၃၄။ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဗဟိုကော်မတီက စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြှေးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုခွင့်ပေးထားသည့် မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သို့နှစ်ကိုယ်တွင်မြှုတ်လျှော့ခြိမ်သည်အခါ လယ်ယာမြေ အဖြစ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ပြီး ဤဥပဒေတွင် အကျိုးဝင်စေရမည်။

အခိုး(၁၂)
ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ခက်များ

၃၅။ မည်သည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူမဆို ပုံစံမ ဘူ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ကိုဖြစ်စေ ဤဥပဒေအရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုတွင်ချမှတ်သော အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဖြစ်စေ လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး ခြောက်လ မှ အများဆုံး နှစ်နှစ်အထိ ထောင်းက် ချမှတ်ရမည့်ပြင် အနည်းဆုံး ကျပ်သုံးသိန်းမှ အများဆုံး ကျပ်ငါးသိန်းအထိ ငွောက် ချမှတ် နိုင်သည်။

36. The person who is convicted of failing to comply with the order passed under Section 19 shall, if previously convicted with the same offence, be punished with maximum imprisonment contained in Section 35 for the subsequent offence.

37. Any person who has the right to use the farmland breaches and commits the prohibitions contained in Section 14 shall, on conviction, be punished with imprisonment for a minimum of one year to a maximum of three years and shall also be liable to fine not less than one million. Moreover, money and properties relating to the offence shall be confiscated.

Chapter XIII Miscellaneous

38. The Farmer organization may be formed as Laws provided for the socio-economic development of the farmers.

39. The members assigned in various levels of Administrative Body of the Farmland formed under this Law shall be deemed as civil servants under the interpretation contained in Section 21 of the Code of Criminal Procedure.

40. No proceedings shall be filed at any court for any matter carried out in good faith in accord with this Law or rules made under this Law to the members of various levels of Administrative Body of the Farmland.

၃၆။ ပုဒ်မ ၁၉ အရ ချမှတ်သော အမိန့်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရသူသည် ယခင်က အလားတူပြစ်မှုဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခဲ့ခဲ့ရလျှင် ထပ်မ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှု အတွက် ပုဒ်မ ၃၅ ပါ အများဆုံး ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခဲ့ရမည်။

၃၇။ မည်သည့်လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူမဆို ပုဒ်မ ၁၄ ပါ တားမြစ် ချက်ကို ဖောက်ပျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို အနည်းဆုံး တစ်နှစ်မှ အများဆုံး သုံးနှစ် အထိ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ရမည့်ပြင် ကျပ် ၁၀ သိန်းအောက် မနည်းသည့် ငွေဒဏ်ကိုလည်း ချမှတ်ရမည်။ ထိုပြင် ပြစ်မှန်င့် သက်ဆိုင်သော ငွေနှင့်ပစ္စည်းများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

အနေး(၁၃)
အထွေထွေ

၃၈။ တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားရေးဘဝ မြင်မားတိုးတက် စေရေးကိုရှေးရှု၍ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများအတိုင်း တောင်သူလယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၃၉။ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းသည့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့် တွင် ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝင်များသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၁ ပါ အဓိပ္ပာယ် အရ ပြည်သူဝန်ထမ်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၄၀။ ဤဥပဒေနှင့်အညီဖြစ်စေ ဤဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့် အညီဖြစ်စေ သဘောရှိးဖြင့် ထောင်ရွက်သည့် ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်ရှိအဖွဲ့ဝင်များကို မည်သည့်တရားရုံးတွင် မျှတရားဖွံ့ဖို့ခွင့် မရှိစေရ။

41. The offence filed under Section 37 is determined as cognizable offence.
  42. In implementing the provisions contained in this Law:
    - (a) the Ministry may issue rules, regulations and by-laws with the approval of the Union Government if necessary;
    - (b) the Central Administrative Body of the Farmland and the Department may issue the necessary notifications, orders, directives and procedures.
  43. The following laws are repealed by this Law:
    - (a) The Land Nationalization Act, 1953;
    - (b) Tenancy Law, 1963;
    - (c) Peasant's Right Protection Law, 1963.
-

I hereby sign under the Constitution of the Republic of the Union of Myanmar.

Sd/ Thein Sein

President

The Republic of the Union of Myanmar

- ၄၁။ ပုဒ်မ ၃၇ အရ တရားစွဲဆိုသောပြစ်မှုကို ရဲအရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသောပြစ်မှု အဖြစ် သတ်မှတ်သည်။
- ၄၂။ ဤဥပဒေပါ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်စိုင်သည်။
- (က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်ပါက နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်စိုင်သည်။
- (ခ) ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် ဦးစီးဌာနတို့သည် လိုအပ်ပါက အမိန့်ကြော်ပြောစာ၊ အမိန့်၊ ဉာဏ်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်စိုင်သည်။
- ၄၃။ အောက်ပါဥပဒေများကို ဤဥပဒေဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်-
- (က) ၁၉၅၃ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအကိုဥပဒေ၊
- (ခ) ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ သီးစားချထားရေးဥပဒေ၊
- (ဂ) ၁၉၆၃ခုနှစ်၊ တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေး ကာကွယ် သည့် ဥပဒေ။
- ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ^၁
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
လယ်ယာမြေနည်းဥပဒေများ
(၂၀၁၂ ခုနှစ်)

စဉ်	အကြောင်းအရာ လယ်ယာမြေနည်းဥပဒေ	စာမျက်နှာ	အကြောင်းအရာ လယ်ယာမြေနည်းဥပဒေ	စာမျက်နှာ
၁။	အခန်း(၁) အမည်နှင့် အမိဘယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ	၁	၁၁။ အခန်း(၁၁) တရားစွဲဆိုခြင်း	၄၃
၂။	အခန်း(၂) လက်ရှိအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသော လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်	၄	၁၂။ အခန်း(၁၂) မြေနက္ခန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း	၄၄
၃။	အခန်း(၃) ပြန်လည်သိမ်းယူသော လယ်ယာမြေနှင့် အသစ်ဖော်ထုတ် သော လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်	၁၀	၁၃။ အခန်း(၁၃) အထွေထွေ	၄၅
၄။	အခန်း(၄) လွှဲပြောင်းလက်ခံသော၊ အမွှေဆက်ခံသော၊ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းမှ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သော လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်	၁၄	၁၄။ ပုံစံ(၁) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျောက်ထားခြင်းကို ကန်ကွက်လို သူတိုက ကန်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့်ကြော်ပြာစာ	၅၂
၅။	အခန်း(၅) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဌားရမ်းခြင်းနှင့် ပေါင်နှုန်းခြင်း	၂၂	၁၅။ ပုံစံ(၂) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျောက်လွှာ မှတ်ပုံတင်စာရင်း	၅၃
၆။	အခန်း(၆) ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့်ပုံးဆောင်ရွက်ခြင်း	၂၄	၁၆။ ပုံစံ(၃) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် စစ်ဆေးချက်	၅၅
၇။	အခန်း(၇) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အပြင်းများမှ ဖြေရှင်းခြင်းနှင့် အယူခံခြင်း	၂၇	၁၇။ ပုံစံ(၄) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများမှတ်ပုံတင်စာရင်း	၅၇
၈။	အခန်း(၈) နှစ်နာကြားနှင့် ပလျှော်ဝကြားများ	၂၉	၁၈။ ပုံစံ(၅) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခံရသူများမှတ်ပုံတင်စာရင်း	၅၈
၉။	အခန်း(၉) လယ်ယာမြေကို အသုံးချခြင်း	၃၃	၁၉။ ပုံစံ(၆) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်	၅၉
၁၀။	အခန်း(၁၀) လယ်ယာမြေကို စီမံခန့်ခွဲခြင်း	၄၂	၂၀။ ပုံစံ(၇) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရလိုကြောင်း လျောက်လွှာကို ငြင်းပယ်သော အကြောင်းကြားစာ	၆၁

စဉ်	အကြောင်းအရာ လယ်ယာမြန်ည်းဥပဒေ	စာမျက်နှာ	ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အဖိုး၊ ရ ¹⁾ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
J2။	ပုံစံ(၉) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်လွှာ	၆၂	အမိန့်ကြော်ပြောစာအမှတ် ၂ / ၂၀၂၂ ၁၃၇၄ ခုနှစ်၊ ဝါခေါင်လဆန်း၊ ၁၄ ရက် (၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ၊ ၃၁ ရက်)
J4။	ပုံစံ(၁၀) မြေလွှာတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းကို လယ်ယာမြေအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ	၆၅	
J5။	ပုံစံ(၁၁) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအပ်စု အလိုက် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်း	၆၇	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန သည် လယ်ယာမြေ ဥပဒေပုံမှန်၊ ပုံစံမခွဲ(က)အရ အပ်နှင်းလာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ပြည်ထောင်စုအဖိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများ ကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။
J6။	ပုံစံ(၁၂) နှစ်နာကြားနှင့်လျှော်ကြားပေးဆောင်ရန်တွက်ချက်မှု	၆၈	အခန်း(၁)
J7။	ပုံစံ(၁၃) အခြားသီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းအတွက်ခွင့်ပြုမိန့်	၆၉	အမည်နှင့် အမို့ပွားယ်ဖွင့်ဆိုရှုက်များ
J8။	ပုံစံ(၁၄) လယ်ယာမြေအားအခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခွင့်လျှောက်လွှာ	၇၀	၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို လယ်ယာမြေနည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေ ရမည်။
J9။	ပုံစံ(၁၅) လယ်ယာမြေအားအခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုမိန့်	၇၁	၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိလော စကားရပ်များသည် လယ်ယာမြေ ဥပဒေတွင်ပါရှိသည့်အတိုင်းအမို့ပွားယ်သက်ရောက်စေရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါ စကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အမို့ပွားယ် သက်ရောက်စေရမည်-
J1။	ပုံစံ(၁၆) လယ်ယာမြေအား အခြားနည်းဖြင့်အသုံးချရန်ခွင့်ပြုပြီး ကိစ္စရပ်အပေါ် စိစစ်တွေ့ရှုချက်အခြေအနေ	၇၂	(က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ဆိုသည့်မှာလယ်ယာမြေ ကို လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုကြောင်း လယ်ယာမြေဥပဒေ အရ ထုတ်ပေး သည့် ခွင့်ပြုလက်မှတ်ကို ဆိုသည်။
J2။	ပုံစံ(၁၇) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအပ်စုအလိုက် မြန်ကျော်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်း	၇၄	

- (a) မြေခန် ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြှုန့်စပ်လျဉ်း၍ တည်ဆောင်ရွက် များအရ စည်းကြပ်သော မြေခန်ကို ဆိုသည်။
- (b) မှတ်ပုံတင်ကြေး ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မှတ်ပုံတင်ခြင်းအတွက် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက အမိန့်ကြော်ပြောစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေကို ဆိုသည်။
- (b) တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်းနှုန်းခြင်း၊ ရှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့ကို အောင်ရွက်သည့်အခါ ချုပ်ဆိုသော စာချုပ် တွင် ထမ်းဆောင်ရန် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ကို ဆိုသည်။
- (c) စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ခ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်းနှုန်းခြင်း၊ ရှားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်းနှင့် ပေးကမ်းခြင်းတို့အတွက် ချုပ်ဆိုသော စာချုပ် ကို မှတ်ပုံတင်သောအခါပေးဆောင်ရန် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်သည့် အခကြေးငွေကို ဆိုသည်။
- (d) ပေးကမ်းခြင်း ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူက အခြားသူတစ်ဦးသို့ တန်ဘိုးအခဲ့လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် လူ၂၁၄၅ခြင်းနှင့် စွန်လွှဲတ်ခြင်းတို့လည်း ပါဝင်သည်။

- (a) နိုင်ငံသား ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံသား၊ အညွှန်နိုင်ငံသား၊ မြှုခွင့်ရသူတို့ကို ဆိုသည်။
- (b) နိုင်ငံခြားသား ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံသား၊ မဟုတ်သူကို ဆိုသည်။
- (c) အဖွဲ့အစည်း ဆိုသည်မှာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း၊ အစိုးရ မဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီ သို့မဟုတ် အသင်း အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (d) ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ ပြည်ထောင်စာအိုးရအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (e) တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (f) ရရှိလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ရရှိလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (g) မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (h) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ လယ်ယာမြေဥပဒေအရ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းသော ရပ်ကွက်သို့မဟုတ်ကျေးဇူးအပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။

- (က) ရပ်ကွက်သိမဟုတ်ကျေးရွာအပ်စ် ဆိုသည်မှာ ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးရွာအပ်စ် အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေအရ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် နိမ့်တ်အတွင်း ရပ်ကွက်အဖြစ် သော်လည်းကောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်နိမ့်တ်ပြင်ပတွင် ကျေးရွာတစ်ရွာကို ဖြစ်စေ ကျေးရွာအများကို စုစုပေါင်း ပြုဖြစ်စေ ကျေးရွာအပ်စ် အဖြစ်သော်လည်းကောင်း နှယ်နိမ့်တ်သတ်မှတ်ဖွဲ့စည်းခြင်း သိမဟုတ် မှတ်ယူခြင်းပြုသောအေသကို ဆိုသည်။
- (က) ပုံစံ ဆိုသည်မှာ ဤနည်းဥပဒေများတွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

လက်ရှိအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသောလယ်ယာမြေအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်

၃။ အောက်ပါအချက်တစ်ရပ်တွင် အကျိုးဝင်သည့် အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ဖြီးသော နိုင်ငံသားသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၁) ကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးရွာ အပ်စ်အပ်ချုပ်ရေးများရုံးတွင် အခမဲ့ရပူး၍ ပြည့်စုံဖြည့်စွက်ပြီး ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးရွာအပ်စ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုတော်ဆင့် မြို့နယ်ဦးစီး ဌာနရုံး သို့ လျှောက်ထားရမည်-

- (က) လယ်ယာမြေကို လက်ရှိအသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသော တောင်သူ လယ်သမားအိမ်ထောင်သားစု သိမဟုတ် အိမ်ထောင်သားစုဝင် ဖြစ်ခြင်း၊

- (က) လယ်ယာမြေကို လက်ရှိ အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသော အိမ်ထောင်သားစု အကြီးအကဲ သိမဟုတ် အိမ်ထောင်သားစု တွင် ပါဝဝ်သူတစ်ဦး သိမဟုတ် အုပ်ထိန်းသူဖြစ်ခြင်း၊
တစ်လုံးတစ်စည်းတည်းဖြစ်၍ ပစ္စည်းမခွဲဝေရသေးသော တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစုတွင် ပါဝဝ်သူ တစ်ဦးဦး ၏အာမည်ဖြင့် ထားရှိသော လယ်ယာမြေ အားလုံးက ပူးတွဲ လက်ရှိ အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားပါက ယင်းအကျိုးတူ ခံစားခွင့် ရရှိသော တောင်သူလယ်သမား အိမ်ထောင်သားစုဖြစ်ခြင်း၊
(ဃ) လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာမတည်မီ လယ်ယာမြေနှင့် သက်ဆိုင်သော တည်ဆောက်နှင့်အညီ တရားဝင် လက်ရှိ လက်ငတ်လုပ်ကိုင်နေသူ ဖြစ်ခြင်း၊
(င) လယ်ယာမြေဥပဒေ ပြုဗာန်းပြီးနောက် ယင်းဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်စေ ယင်းဥပဒေအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများနှင့် အညီ ဖြစ်စေ တရားဝင်အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိထူးဖြစ်ခြင်း၊
(၁) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေတွင် အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင်နေသူဖြစ်ကြောင်း ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးရွာ အပ်စ်အပ်ချုပ်ရေးများနှင့် လယ်နီးချင်းသက်သေနှစ်ဦးတို့က ထောက်ခံသူ ဖြစ်ခြင်း၊
(၁၁) ဦးစီးဌာန၏ မှတ်တမ်းများအရ လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူ ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုခံရသူ ဖြစ်ခြင်း၊
(၁၃) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိနိုင်ရန် အထောက်အထား တင်ပြနိုင်သူ ဖြစ်ခြင်း။

၄။ လယ်ယာမြေကို လက်ရှိအသုံးပြခွင့်ရရှိထားသော အဖွဲ့အစည်းသည် မိမိ အသုံးပြခွင့်ရရှိထားသော လယ်ယာမြေအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိရန် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၁) ကို သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်စုပြရေးမှူးရုံးတွင် အခမဲ့ရယူ၍ ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွှက်ပြီး ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် မြို့နယ်းစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။

၅။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃ သို့မဟုတ် ၄ အရ လျှောက်ထားသော လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း မြို့နယ်းစီးဌာနရုံး သို့ စိစစ်ထောက်ခံချက်ဖြင့် ပေးပို့ရမည်။

၆။ မြို့နယ်းစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) လက်ခံရရှိသည့် လျှောက်လွှာကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတဲ့ ဖွင့်လှစ်၍ ယင်းလျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည် နေ့မှ(၁၂)ရက် အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန်ကွက်လိုသူ ရှိပါက နိုင်လုံသော အထောက်အထားတင်ပြ၍ ကန်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကို ကန်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ပြောစာ (ပုံစံ J) ဖြင့် ကြော်ရမည်။
- (ခ) ကန်ကွက်နိုင်ရန်ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ပြောစာ(ပုံစံ J)ကို မြို့နယ်းစီးဌာနရုံးနှင့် လယ်ယာမြေတည်ရှိရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးမှားတွင် ကပ်ထားရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ကြော်ပြောစာတွင် ယင်းသို့ကြော်သည့် နေ့မှရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ကြော်ပြောစာတွင် ယင်းသို့ကြော်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ကန်ကွက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြရမည်။

၇။ မြို့နယ်းစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည့်အခါ ကန်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကြော်ထားသည့်ကာလအတွင်း အောက်ပါ တို့ကို ထောက်ရမည်-

- (က) လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာမှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၃) တွင်ရေးသွင်းခြင်း၊
- (ခ) အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် စစ်ဆေးချက်(ပုံစံ ၄)တွင် ဖြည့်စွှက်ခြင်း-
- (ဂ) လျှောက်ထားသူသည် အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဟုတ် မဟုတ်၊
- (ဃ) လျှောက်ထားသူသည် နိုင်ငံသား ဟုတ် မဟုတ်၊
- (၂) လယ်ယာမြေဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပါ အချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိမရှိ၊
- (၄) လျှောက်ထားသူသည် လယ်ယာမြေဥပဒေ အာဏာ မတည်မီ လယ်ယာမြေနှင့် သက်ဆိုင်လော တည်ဆောက်သော နှင့်အညီ တရားဝင် လက်ရှိလက်ငါတ် လုပ်ကိုင်နေသူ ဖြစ်ပါက ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်စုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၏ စိစစ် ထောက်ခံချက် ပါ မပါ၊
- (၅) လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသော ကွင်းအမှတ်၊ ဦးပိုင် အမှတ်၊ ရရှိယာနှင့်မြေအပိုးအစားတို့သည် မြို့နယ်းစီးဌာနရုံး၏ စာရင်းမမြေပုံနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိရှိ၊
- (၆) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)၊ နည်းဥပဒေခွဲ(၅)ပါ အချက်များ ကိုက်ညီမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရလျှင် မြေပြင်တွင် အမှန်တည်ရှိသည့်အချက် များကို လျှောက်ထားသူ၊ နယ်နိမိတ် ဆက်စပ်နေသည့် တောင်သူ လယ်သမားများ၊ ရပ်ကွက်သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့နှင့်အတူ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးတို့တွေ့ရှိသည့် အတည်ပြုခြင်း။

၈။ မြန်ယိုးစီးဌာနရုံးသည် ရပ်ကွက် သိမဟုတ် ကျေးရွာအပ်စဲ လယ်ယာမြစ်မြစ်ခွဲမှုအဖွဲ့က တင်ပြသည့် တစ်ဦးထက်ပို့သူတို့က လယ်ယာမြေ လုပ်ကွက်တစ်ခု အတွက်လျောက်ယားသော လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျောက်လွှာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၆ ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် အောက်ပါအချက်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်အလက်များကို
လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ဆွင့် လျှောက်လွှာမှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၃)
တွင် ရေးသွင်းခြင်း၊

(ခ) နည်းညပအေး ဂါ နည်းညပအေး(ခ) ပါအချက်များအပြင် အောက်ပါ
အချက်များကို စိစစ်ခြင်း -

(ဂ) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြုခွင့်ရရှိထား
ခြင်း အထောက်အထားခိုင်လုံမှုရှိ မရှိ၊

(ဃ) လျှောက်ထားသည့် လယ်ယာမြေကို ယခင် လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူး
ခြင်း ရှိ မရှိ၊ လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖူးသော်လည်း လက်ငတ်ပြတ်
တောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါက ယင်းသို့လက်ငတ်ပြတ် တောက်ခဲ့
ခြင်းအတွက် လုံလောက်သော အကြောင်းပြုချက် ရှိ မရှိ၊

(၃) သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်သို့မဟုတ် ကျေးမှုအုပ်စုတွင်
ထားရှိသော ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးမှုအုပ်စုအတွင်း
တောင်သူ လယ်သမား တစ်ဦးချင်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရု
လယ်ယာမြေ စိရိယာ ဖော်ပြသောစာရင်းတွင် ပါဝင်ခြင်း ရှိ
မရှိ။

(၄) အမှန်တကာယ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ မဟုတ်ဘဲ မမှန်
မကန် လိမ်လည် လျှောက်ထားခြင်း ရှိ မရှိ။

(၅) အမှန်တကာယ် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ မဟုတ်ဘဲ မမှန်မကန်
လိမ်လည်စာရင်းသွင်း လျှောက်ထားသူ ဖြစ်ပါက တည်ဆဲညပအေး
အရာအရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်။

- (က) လယ်ယာမြဲ လုပ်ဖိုင်ခွင့်လျောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
ကန်ကွက်နှင်းကြောင်း ကြော့သရဲက်အာရ ကန်ကွက်ချက် တစ်စုံ
တစ်ရွာရှိလျှင် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် ယင်းကန်ကွက်ချက်
လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (စုနစ်ရက်)
အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားအပ်စေ
လယ်ယာမြေဖြစ်မှ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ယင်းကန်ကွက်ချက်အပါအဝင်
သက်ဆိုင်သည့် စာတမ်းအမှတ်အသားများကိုပေးပို့၍ စုစုံစုံ
စစ်ဆေးတင်ပြုစေရန် အကြောင်းကြားရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ အကြောင်းကြားစာကို ရရှိသည့်အခါ
ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားအပ်စုလယ်ယာမြေဖြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့
သည် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံး၏ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်နေ့မှ
သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(စုနစ်ရက်)အတွင်း စုစုံစုံစစ်ဆေး
တွေ့ရှိချက်ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ တင်ပြရမည်။

၁၀။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြ
ချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ယင်းတင်ပြချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း
(၃၂)အတွင်း လယ်ယာမြေလုပ်ဖိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို သဘောထားမှတ်ချက်
နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၁။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၀ အရ
တင်ပြလာသည့်လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ
လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်စစ်ဆေးချက်(ပုံစံ ၄)ပါအတိုင်း စိစစ်၍ ယင်းစာတွဲ
လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက်(စုနစ်ရက်)အတွင်း သဘောထား
မှတ်ချက်ဖြင့် ခရိုင် လယ်ယာမြေဖြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၂။ ခရိုင်လယ်ယာမြေဖြစ်မှုခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ တင်ပြ
သည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ထပ်ဆင့်
စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုကြောင်း
သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ကြောင်းဆုံးဖြတ်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်း
ကြားခြင်းကို ယင်းလုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း
ဆောင်ရွက်ရမည်။

୨୨॥ ପ୍ରିଣ୍ଟିଯୁଦ୍ଧରେ କାହାରୁଙ୍ଗିଲା-
କାହାରୁଙ୍ଗିଲା-

- (က) ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုကြောင်းအကြောင်းကြားချက်အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ရန် ဦးစီးဌာနရွေ့စာရင်း သို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစဉ် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက်အရ ငြင်းပယ်ခြင်း၊ ခံရသူကိုလယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ငြင်းပယ်ခံရသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၆)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၁၄။ မြိုက်ထုတေသနမြစ်မံခန့်ခွဲမှု
အဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက်နှင့်အသိ-

- (က) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအား လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်(ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။

(ခ) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် ဧည့်က်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူထဲ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် ဧည့်က်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းအကြောင်းကြောင်းကြားအား(ပုံစံ ၈) ပေးပို့ရမည်။

၁၅။ လယ်ယာမြောပဒေ အာဏာမတည်မီ တည်ဆဲ့ပဒေအရ စစ်ဆေးသောင်ရွှေက်လျက်ရှိသော မြယာမူးခွင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ယင်းမူးခွင်းများ အပြီး အပြတ် ဖြစ်သည့်အပါမှသာ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေအတွက် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ဆွင်ကို ဤနည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွှေက်ရမည်။

အခိုး(၃)

ပြန်လည်သိမ်းယဉ်ယာမြေနှင့်အသစ်ဖော်ထုတ်ယာ
လယ်ယာမြေချားအတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်

၁၆။ ဖဟိုလယ်ယာမြစ်မဲနဲ့မှုအဖွဲ့က တာဝန်ပေးပါ၏ခံရသော
လယ်ယာမြှုပ်မဲနဲ့မှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြှုပ်ဆ အာဏာတည်ပြီးနောက်
လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ပြန်လည်သိမ်းယူသော လယ်ယာမြှုပ်နဲ့ နိုင်ငံတော်
က အခါအားလျှော့စွာ အသစ်ဖော်ထုတ်သော လယ်ယာမြှုပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍
လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိလိုက်သော လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက်
လျောက်ထားနိုင်ကြောင်း အများပြည်သူသိရှိရန် ကြေညာရမည်။

၁၇။ နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ ကြေညာသည့်အခါ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ
လုပ်ပိုင်စွဲင့် ပြန်လည်သိမ်းယူသော လယ်ယာမြေနှင့် နိုင်ငံတော်က
အခါအားလုံးဖွံ့ဖြိုးစွာ ဖော်ထုတ်ဆောလယ်ယာမြေများတွင် လယ်ယာမြေ
လုပ်ပိုင်စွဲင့် ရရှိလိုသူသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်စွဲင့်လျောက်လွှာ (ပုံစံ ၁) ကို
သက်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးရှာအပ်စွာအပ်ချုပ်ရေးမှုးရုံးတွင် အဓမ္မ
ရယူရှိ ပြည့်စုံစွာ ပြည့်စွဲက်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျောက်ထားရမည်။

၁၈။ မြန်ယုဉ်းစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆာက်ပါအချက်များကို စီစဉ်ရမည်-

- လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက-

  - (၁) ဧည့်သည် အသက် ၁၈ နှစ် ပြည့်ပြီးသူ ဖြစ်ခြင်း၊
  - (၂) ဧည့်သည် နိုင်ငံသား ဖြစ်ခြင်း၊
  - (၃) လယ်ယာမြေကို အသုံးပြု၍ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသူ ဖြစ်ခြင်း၊

- (၄) အကြောင်းထူးမရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးစွာအပ်စုတွင် အခြေခံနေထိုင်သူ ဖြစ်ခြင်း၊
- (၅) လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်က သတ်မှတ် ထားသော စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သူဖြစ်ခြင်း။
- (၆) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက-
- (၁) လယ်ယာမြေတွင် စိက်ပြိုးရေးလုပ်ငန်းကို အမှန် တကယ် လုပ်ကိုင်လိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အမှန် တကယ် စိက်ပြိုးနိုင်သည့် အခြေအနေရှိခြင်း၊
- (၂) စိက်ပြိုးရေးလုပ်ငန်းကို အခိုက အသက်မွေး ဝမ်းကော်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အခြေအနေ ရှိခြင်း၊
- (၃) လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်က သတ်မှတ် ထားသောစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ခြင်း။
- ၁၉။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အာရ စိစစ်တွေ့ရှိချက်များကို နည်းဥပဒေ ၁၇ အာရ သျောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမဏ်အားဖြင့် (၇)ရက်(ခုနစ်ရက်)အတွင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- ၂၀။ မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၁၉ အာရ တင်ပြချက်ကို ထပ်မံစိစစ်ပြီး ယင်းတင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမဏ် အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်)အတွင်း အောက်ပါဦးစားပေးအစီအစဉ် အတိုင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်-
- (က) လူပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပါက-
- (၁) လယ်မှုယာမဲ့ဖြစ်ပြီး အရင်းအနှံးချို့တဲ့သည့် လယ်ယာ လုပ်သာဖြစ်ခြင်း၊

- (၂) စိက်ပြိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသော်လည်း လယ်ယာ မြေချို့တဲ့သာဖြစ်ခြင်း၊
- (၃) စိက်ပြိုးရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေပြီး တိုးချဲလုပ်ကိုင်ရန် လယ်ယာမြေလိုအပ်နေသူ ဖြစ်ခြင်း။
- (၄) အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါက-
- (၁) စိက်ပြိုးရေးလုပ်ငန်းကို အခိုကအသက်မွေးဝမ်းကော်း အဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း၊
- (၂) စေတ်မိစက်မှုလယ်ယာစနစ်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှုခြင်း၊
- (၃) လယ်ယာမြေတွင် အမှန်တကယ် စိက်ပြိုးနိုင်သည့် အခြေအနေရှိပြီး ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက် အကူပြန်ခြင်း။
- ၂၁။ ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့သည် မြို့နယ်လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှု အဖွဲ့က စိစစ်တင်ပြသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါတပ်ဆင့်စိစစ်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် သျောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုကြောင်း သို့မဟုတ် ပြင်းပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပြီး မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်းကြားခြင်းကို ယင်းလုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅)ရက် အတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၂၂။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-
- (က) ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားချက်အရလယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိရှာကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်ရန် ဦးစီးဌာနရှင့် စာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိယဉ်များ မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၅) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ် လယ်ယာမြစ်မီးခန္ဓာမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

- (က) ခရိုင်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက် အရ ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ငြင်းပယ်ခံရသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၆) တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ တင်ပြရမည်။

၂၃။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ခရိုင်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အကြောင်းကြားချက်နှင့်အညီ-

- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။
 (ခ) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ခြင်းခံရသူထံ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ကြောင်းအကြောင်းကြားစာ (ပုံစံ ၈) ပေးပို့ရမည်။

အခန်း(၄)

လွှဲပြောင်းလက်ခံသော အမွေဆက်ခံသော မြေလွှာတိ၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိင်းမှ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်သော လယ်ယာမြေများအတွက်လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံသောလယ်ယာမြေများ

- ၂၄။ (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် လွှဲပြောင်းလွှဲပြောင်းလော် လွှဲပြောင်းလော်သူ နှင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံသူတို့သည် လယ်ယာမြေ တည်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇူးအပ်စု လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့ရောမှုမှုက်တွင် တံဆိပ်ပေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍ စာချုပ်ချုပ်ဆိုရမည်။
 (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၁၂၀)အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

၂၅။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ရောင်းချခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းဖြင့် လက်ခံရရှိသည်-

- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူအမည် ပြောင်းလဲပေးရေး အတွက် လျှောက်လွှာကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျှောက်လွှာ (ပုံစံ ၉) ပါအတိုင်း ရေးသားအော်ပြ၍ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထားရမည်။
 (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရလျှောက်ထားရာတွင် မှလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်မှုရင်းနှင့် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်တို့ကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

၂၆။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၂၅ အရ လျှောက်ထားချက် အတွက် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်၍ စုစုမံးစစ်ဆေးပြီး ယင်း လျှောက်ထားချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (စုနစ်ရက်) အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၂၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၂၆ အရ တင်ပြသည့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ စိစစ်၍ ယင်းစာတွဲလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ(၁၃၃)ရက်အတွင်း လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ကို ပြောင်းလဲခွင့်ပြုကြောင်း မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ အကြောင်းကြားရမည်။

- ၂၈။ (က) မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ က လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားစာရုံးရှိပြီး (၁၃၃)ရက်အတွင်း ယင်း အမည်ပြောင်းလဲခွင့် ရရှိသူကို ဦးစီးဌာနရွေ့စာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေး ပေးသွေးစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူ များ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးနောက် သာမန်အားဖြင့် (၇)ရက် (စုနစ်ရက်)အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေဖိမ်စံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

- (က) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အပါ မြို့နယ်လယာမြစ်ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သည်လျောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ကိုထုတ်ပေးရမည်။ ယင်းသို့ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့တင်ပြရမည်။

အမွှေဆက်ခံသောလယ်ယာမြေများ

၂၅။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို အမွှေဆက်ခံသူသည် အမွှေဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း အထောက်အထားနှင့်အတူ မူလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် မူရင်းပူးတွဲ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားခြင်း(ပုံစံ ၉)ဖြင့် မြို့နယ် ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျောက်ထားရမည်။

၃၀။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၂၉ အရ လျောက်ထားသော လျောက်လွှာကို လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းစာတွဲ ဖွင့်လှစ်၍ ယင်းလျောက်လွှာ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅) ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကန်းကွက်လိုဘူးကောင်းလိုင်လုပ်သော အထောက်အထားတင်ပြ၍ ကန်းကွက်နိုင်ကြောင်းကို ကန်းကွက်ရရှိ ထုတ်ဆင့်သည့်ကြေားပြောစာ(ပုံစံ ၂-က)ဖြင့် ကြေားရမည်။

- (ခ) ကန်းကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့်ကြေားပြောစာ (ပုံစံ ၂-က)ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးနှင့် လယ်ယာမြေတည်ရှိရာ ရပ်ကွက်သို့မဟုတ် ကျေးမှုရာအပ်စာဝ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးများတွင် ကပ်ထားရမည်။

- (က) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရရက်သာရာတွင် ယင်းသို့ရက်သာသည် နေ့မ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ကန်းကွက်နိုင်ကြောင်း ဖော်ပြရမည်။
- ၃၁။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူအမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

(က) ကန်းကွက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာရရှိလျဉ်း၍

- (က) ခိုင်လုပ်သော အထောက်အထားဖြင့် ကန်းကွက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားချက်ကို ပြင်းပယ်သင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

- (ဂ) ခိုင်လုပ်သော အထောက်အထားဖြင့် ကန်းကွက်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း သုံးသပ်တွေ့ရှိပါက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

- (ခ) ကန်းကွက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိလျဉ်း၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်ထားချက်ကို ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

- ၃၂။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၁ အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည်ပြောင်းလဲ ခွင့်ပြကြောင်း သို့မဟုတ် ပြင်းပယ်ကြောင်းကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လုပ်ငန်းစာတွဲ လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅)ရက်အတွင်း အကြောင်းကြားရမည်။

၃၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထူး၏ အမည် ပြောင်းလဲခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၃၂ အရ -

(က) ခွင့်ပြုကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာ ရရှိပါက ယင်းစာ ရရှိပြီး (၁၅)ရက် အတွင်း လျှောက်ထားသူလို့ ဦးစီးဌာန ရရှိ စာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင်မှတ်တမ်း တင်ပြီးနောက် သာမဏ်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်)အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) ပြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်းကြားသည့်စာ ရရှိပါက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားချက်ကို ပြင်းပယ်ခံရသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၆)တွင် မှတ်တမ်း တင်ပြီးနောက် သာမဏ်အားဖြင့် (၇)ရက် (ခုနစ်ရက်)အတွင်း လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့တင်ပြရမည်။

၃၄။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေ(က)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ လျှောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်(ပုံစံ ၇)ထုတ်ပေးရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ခ) နည်းဥပဒေ ၃၃၊ နည်းဥပဒေ(ခ)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ လျှောက်ထားသူထံ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြင်းပယ်ကြောင်းအကြောင်းကြားစာ(ပုံစံ ၈)ဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးကြောင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

(ဂ) နည်းဥပဒေ(က)အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် နည်းဥပဒေ(ခ) အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ပြင်းပယ်ကြောင်း အကြောင်းကြားခြင်းတို့ကို မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးက နည်းဥပဒေ ၃၃ အရ တင်ပြချက်လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ (၁၅)ရက်အတွင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

မြေလွှတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းမှုပြောင်းလဲသတ်မှတ်ဆောလယ်ယာမြေများ

၃၅။ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဗဟိုကော်မတီထဲမှ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသူ သည် ပိမိလုပ်တို့သော သို့မဟုတ် အသုံးပြုသော မြေလွှတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်း မြေရှိုင်း ဇရိယာအားလုံးကို မြေလွှတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေး ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသည် စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ဖော်ထုတ် စိက်ပျိုးပြီးနောက် စိက်ပျိုးသိုးနှင့်အညီးအားအလိုက် ဖော်ထုတ်ဖိုက်ပျိုး လုပ်ကိုပ်ပြီးစီးမှု တည်ဖြစ်သည်အခြေအနေ ဖော်ပြသောဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းနှင့်အတူ ခိုင်လုံးသော အထောက်အထား ပူးတွဲ၍ မြေလွှတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းကို လယ်ယာမြေအားဖြစ်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျှောက်လွှာ(ပုံစံ ၁၀)ဖြင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၃၆။ နည်းဥပဒေ ၃၅ အရ လျှောက်ထားရာတွင် လယ်ယာမြေအားဖြစ်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် ယင်းနည်းဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များ ပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည့်နယ် မြေလွှတ်မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းအား ချက်ကိုပူးတွဲတင်ပြရမည်။

၃၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် အထုံးပြခွင့်ရရှိသူ၏ လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် တင်ပြလျှောက်ထားချက်ကို စီစဉ်ပြီး ဆွင့်ပြုကြောင်းသက်ဆိုင်ရာ နေပြည်တော်ကောင်းသို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဖွဲ့အကြောင်းကြားရမည်။

၃၈။ နေပြည်တော်ကောင်းသို့မဟုတ်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဖွဲ့အကြောင်းကြားရမည်။ ၃၉။ အရ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်အခါ နည်းဥပဒေ ၃၈ အရ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်အခါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ရမည်။

- (က) နည်းဥပဒေ ၃၈ အရ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်အခါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က)အရ လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ပြီးနောက် ရဖြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျောက်ထားသူကို ဦးစီးဌာနရွေ့စွာစာရင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ကြော်ပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်းပုံစံ၍တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၄၀။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၃၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရတင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး လျောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် (ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။

၄၁။ ကျေးလက်ဒေသ တောင်သူလယ်သမားများနှင့် မိသားစု တစ်နိုင်တစ်ပိုင်းရှိုံးရေးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထားသူသည် မိမိလုပ်ကိုင်လော မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်း စိုးလယာအားလုံးကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဇော်ထုတ်ဖို့ကြပျိုး သည်ကားပြည့်ပြီးဆောက် ဖို့ကြပျိုးသို့မျှ အမျိုးအစားအလိုက် ဆော်ထုတ်ဖို့လုပ်ကိုင်ပြီးစီးမှ အခြေအနေဖော်ပြသည့် ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းနှင့်အတူ နိုင်လုံးအတောက်အထား ပူးတွဲ၍ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှိုင်းကို လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျောက်လွှာ(ပုံစံ ၁၀) ဖြင့် နေပြည်တော်ကောင်းသို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့လျောက်ထားနိုင်သည်။

၄၂။ နည်းဥပဒေ ၄၁ အရ လျောက်ထားရာတွင် လယ်ယာမြေ အဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် ယင်းနည်းဥပဒေပါ သတ်မှတ်ချက်များပြည့်စုံပြီးဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ နေပြည်တော်ကောင်းသို့မဟုတ်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ဖြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းများစီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုအဖွဲ့၏ စီစဉ်ထောက်ခံချက်ကို ပူးတွဲတင်ပြရမည်။

၄၃။ နေပြည်တော်ကောင်းသို့မဟုတ်တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းများ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် တင်ပြလျောက်ထားချက်ကို စီစဉ်ပြီးခွင့်ပြုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့မှတ်ပုံတင်စာရင်းပုံစံ၍တွင် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့လျောက်ထားရမည်။

၄၄။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည်-

- (က) နည်းဥပဒေ ၄၂ အရ အကြောင်းကြားစာ ရရှိသည့်အခါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှိုင်းမှ လယ်ယာမြေအဖြစ်သို့ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးခြင်းလုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ရမည်။

- (က) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လုပ်ငန်းစာတွဲဖွင့်လှစ်ပြီး နောက် မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းမှ လယ်ယာမြေ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပေးရန် လျောက်ထားသူကို ဦးစီးဌာန ရွှေ့လျောင်းသို့မှတ်ပုံတင်ကြေးပေးသွင်းစေ၍ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၅)တွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၄၄၊ နည်းဥပဒေ ၁၇(ခ)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသူညွှန်အခါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းမှ လယ်ယာမြေ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး လျောက်ထားသူအား လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်(ပုံစံ ၇) ထုတ်ပေးရမည်။
- ၄၆။ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ များသို့မဟုတ်ယင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများပါဝင်သည့်အဖွဲ့အစည်းက လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်ရရှိထားသော မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရှင်းတွင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တည်ပြုခြင်သည်အခါ ဖော်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် အဆိပါ မြေလွှတ်၊ မြေလပ်နှင့်မြေရှင်းကို ပြည်ထောင်စုအတိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြု ချက်ဖြင့် လယ်ယာမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်နိုင်သည်။
- အခန်း(၅)
- လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဤမှတ်ခြင်းနှင့် ပေါင်နှုန်း
- ၄၇။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဤမှတ်ခြင်းပြုလုပ်ရာတွင်-
- (က) ဤမှတ်ခြင်းပြုသော လယ်ယာမြေကို စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းအတွက်သာ အသုံးပြုရမည်။
- (ခ) ဤမှတ်ခြင်းသူနှင့် ဤမှတ်ခြင်းသူသို့ လယ်ယာမြေ တည်ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ ရုပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားရုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ရှုမှုများကို တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ပေါင်နှုန်းသည်။

- (က) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်၌ ဤမှတ်ခြင်းသည် ကာလကို သတ်မှတ် ဖော်ပြရမည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၁၂၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- ၄၈။ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပေါင်နှုန်းခြင်းပြုရာတွင်-
- (က) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် ယင်း၏ လယ်ယာမြေ ပေါ်၍ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နိုင်ရန် အရင်းအနှံးရရှိရေး အတွက် သာ ပေါင်နှုန်းရမည်။
- (ခ) အစိုးရဘဏ် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလိုတာ အစိုးရကသတ်မှတ်သော ဘဏ် တစ်ခုချို့သာ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်မှုရင်းကို ပေးအပ်၍ ပေါင်နှုန်းရမည်။
- (ဂ) ပေါင်နှုန်းသူနှင့် ပေါင်နှုန်းခြင်းကို လက်ခံသည့်ဘဏ်မှ တာဝန်ရှိရှုတို့သည် လယ်ယာမြေ တည်ရှိသော သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားရုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ရှုမှုရှုမှုများကို တံဆိပ်ခေါင်းခွန် ထမ်းဆောင်၍ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ပေါင်နှုန်းသည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်၌ ရွှေးနှုတ်ရမည် ကာလကိုသတ်မှတ် ဖော်ပြရမည်။
- (င) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ)အရ ချုပ်ဆိုသောစာချုပ်ကို စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၁၂၀) အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးဌာနရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (စ) ပေါင်နှုန်းသည် ပေါင်နှုန်းသည် ကာလအတွင်း လယ်ယာမြေ တွင် ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသည်။

၄၉။ နည်းဥပဒေ ၄၈၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ယ) အရာသတ်မှတ်သည် ရွှေးနှစ်ရမည့် ကာလအတွင်း ရွှေးနှစ်ခြင်းမပြုလျှင် ပါဝါနှစ်ခြင်းကို လက်ခံသည့် အစိုးရာက် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ဂာ အစိုးရက သတ်မှတ်သော ဘဏ်သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဘဏ်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည်။

၅၀။ နည်းဥပဒေ ၄၉ အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော အစိုးရာက် သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ဂာ အစိုးရက သတ်မှတ်သော ဘဏ်သည် လည်းကောင်း၊ ယင်းဘဏ် တစ်ခုခုမှ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လွှာပြောင်းရရှိသူသည် လည်းကောင်း လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ အမည် ပြောင်းလေးရန် နည်းဥပဒေ ၂၂ အရ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျှောက်ထား နိုင်သည်။

၅၁။ နည်းဥပဒေ ၅၀ အရ လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးနှင့် မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့သည် နည်းဥပဒေ၏ ၂၇ နှင့်၈၈ တို့ပါ သတ်မှတ်ချက်များ နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၆)

ကြီးကြပ်ခြင်းနှင့်ပို့ဗီးဆောင်ရွက်ခြင်း

၅၂။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စုအတွင်းရှိ လယ်ယာမြေများအတွက် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသည့် လယ်ယာမြေများအား မှတ်တမ်းပြုစုံသားရှိရန် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စုအလိုက် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်စာရင်း (ပုံစံ ၁၁) ကိုဖွင့်လှစ်ထားရှိရမည်။

၅၃။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-
(က) လယ်ယာမြေဥပဒေ အခန်း(၄)အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူများလိုက်နာရမည့်စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာခြင်း မရှိကြီးကြပ်ရမည်။

- (ခ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အပြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အယူခံဝင်ရောက် နေစဉ်ကာလအတွင်း ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အား လိုက်နာ ဆောင်ရွက်စေရန် ကြိုးကြပ်ရမည်။
- (ဂ) ခိုင်လုံသော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ လယ်ယာမြေမှုကို လုပ်ထားခြင်း မရှိစေရန် ကြိုးကြပ်ရမည်။
- ၅၄။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်-
နည်းဥပဒေ ၅၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ ကြိုးကြပ်ရမည်-
- (က) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ ပါ စည်းကမ်းချက် အားလုံးကို ဖြစ်စေ လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် လယ်ယာမြေဥပေါ်ပေါ်ပုဒ်မ ၁၉ အရ ဝန်ကြီးဌာနက ဤကိစ္စအလို့ဂာ ခန်းအပ်သည့် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။
- (ခ) လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူက လယ်ယာမြေ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၄ ပါ တားမြစ်ချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကြောင်း တွေ့ရှိလျှင် ပုဒ်မ ၃၇ အရ အရေးယူနိုင်ရန် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ချက်ချင်းတင်ပြရမည်။
- ၅၅။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကိုဖြစ်စေ တစ်စီတ်တစ်ပိုင်း ကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရာ၏ ခွင့်ပြချက်မရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားပါဝင်သည် အဖွဲ့အစည်းသို့ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်းခြင်း၊ စားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်း မပြနိုင်ရေးအတွက် ကြိုးကြပ်ရမည်။

၅၆။ လယ်ယာမြောပအေ ပုဒ်မ ၃၀ အရ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်း
အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူက ခွင့်ပြုချက်ရရှိသည့်နေ့ရက်မှ (၆)လ
(ခြားကိုလ)အတွင်း လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်သည့်နည်းလမ်းအတိုင်း စတင်
အသုံးမပြုကြောင်းဆောင်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်း
ပြီးစီးမှုမရှိကြောင်းဆောင်လည်းကောင်း တွေ့ရှိလျင်ဖြစ်စေ လယ်ယာမြေ
ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရကြောင်း သိရှိလျင်ဖြစ်စေ
သက်ဆိုသည့် လယ်ယာမြေကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် မြို့နယ်
လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သည် ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ နှင့်
နေပြည်တော်ကားစီးပွဲမဟုတ် တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်
လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့တို့မှ တစ်ဆင့် ဖုန်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့
တင်ပြရမည်။

၅၇။ လယ်ယာမြောပအေပုဒ်မ ၁၂ ပါဝါည်းကမ်းချက်အားလုံးကို ဖြစ်စေ
စည်းကမ်းချက် တစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍
စုစုမံစာတော်ခြားပြီး အမိန့်ချမှတ်ရန် ဝန်ကြီးဌာနက ခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြေ
စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည့် ပုဒ်မ ၁၉၊ ပုဒ်မခွဲ(က) သို့မဟုတ် (ပု)ပါ စီမံခန့်ခွဲရေး
ပြစ်သက်တစ်ရပ်ရပ် ချမှတ်သည့် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍သို့သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ
လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် ဖုန်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု
အဖွဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် တင်ပြရမည်။

၅၈။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည့်-

- (က) လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင့်တွင် အလုပ်လုပ်ကိုင် အသူများ သင့်တင့်
မျှတေသာ လုပ်အားခန့် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း ရရှိရေး
အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခ) လက်မှုလယ်ယာစနစ်မှ စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်း
နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သော အကူအညီများရရှိရန် ဆက်စပ်
ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

- (က) သီးနှံအမြို့ဗောက်သားအတိုင်း စိုက်ပိုးစရိတ်ငွေ အရင်းအနှံး ရရှိရေး
အတွက် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ကူညီ
ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခု) သီးနှံမြို့ဗောက်သားအတိုင်း နည်းပညာအကုအညီ ရရှိရေး
အတွက် ပုံပို့ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အနေး(က)

လယ်ယာမြေလုပ်စိုင်ခွင့်အပြင်းများမှုဖြော်ပြုခြင်း အယူခံခြင်း

၅၉။ လယ်ယာမြေလုပ်စိုင်ခွင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်ပါက်သည့် အငြင်းပွား
မှုများကို ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က
မူလမှုခင်းဖွင့်လှစ်၍ စုစုမံစာတော်ခြားပြီး စုစုမံစာတော်ခြား အတွက် ဆောင်ရွက်
ရမည်။

၆၀။ လယ်ယာမြေလုပ်စိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှုများကို
လယ်ယာမြောပအေခံအခန်း(က)ပါပြောန်းချက်များနှင့်အညီဆောင်ရွက်ရာတွင်-

- (က) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု
အဖွဲ့သည် မူလမှုခင်းကို စုစုမံစာတော်ခြားပြီး အမှတ်
စတင်ဖွင့်လှစ်သည့် နေ့မ (၁၂)ရက်အတွင်း အမိန့် သို့မဟုတ်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရမည်။

- (ခ) နည်းပညာအေခံ(က)အရ ချမှတ်သည့်အမိန့် သို့မဟုတ်
ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနှစ်သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ်
ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း
မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့မဟုတ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်
နိုင်ပြီး မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့မဟုတ်သို့ ယင်း
အယူခံလွှာကိုလက်ခံရရှိသည့်နေ့မ ရက်ပေါင်း(၃၀) အတွင်း
ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု
အဖွဲ့၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊
ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရမည်။

(က) နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရချမှတ်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနှပ်သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပြီး ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ယင်းအယူခံလွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း မြို့နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းသို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရမည်။

(ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရချမှတ်သည့် အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနှပ်သူသည် ယင်းအမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၆၀)အတွင်း တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သို့ အယူခံဝင်ရောက်နိုင်ပြီး တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ယင်းအယူခံလွှာကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း(၆၀)အတွင်း ခရိုင် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုရမည်။

၆၁။ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်၏ အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်မကျေနှပ်သူက အယူခံလွှာတင်သွင်းရာတွင် အောက်ပါအထောက်အထားများ ပူးတွဲတင်ပြရမည်-

(က) လယ်ယာမြေအင်းပွားမှုကို ဆုံးဖြတ်သည့် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံ လက်မှတ်ရေးတိုးထားသော အမိန့် သို့မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ချက် မိတ္တာ။

(ခ) အားကိုးအားထားပြုသည့် သက်သေခံ စာရွက်စာတမ်းများ နှင့်အခြားအထောက်အထားများ။

၆၂။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့၏ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုနှင့် အယူခံမှုများ လက်ခံစစ်ဆေးရေးဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု၊ အမှုလက်ကျန်စာရင်းတို့ကို အဆင့်ဆင့် စုစုပေါင်း စိစစ်ပြီး ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လစဉ်အစီရင်ခံစာ ပေးပို့တင်ပြရမည်။

၆၃။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဆင့်ဆင့်တို့က နည်းဥပဒေ ပြု(က)၊ (ခ)၊ (ဂ)နှင့်(လု) တို့ပါ အဆင့်ဆင့်တို့က နည်းဥပဒေ ခွဲ(က)၊ (ခ)၊ (ဂ)နှင့်(လု) တို့ပါ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း ပြီးပြတ်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမရှိတဲ့ ကုန်ကြာနေခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အကြောင်းပြချက် နိုင်လုပ်ခြင်း ရှိ မရှိစိစစ်ခြင်းနှင့်လိုအပ်ပါက စုစုပေါင်းစစ်ဆေးပြီး ထိရောက်စွာ အရေးယူခြင်းပြုရမည်။

အခန်း(၈)

နှစ်များနှင့်လျှောက်ကြားများ

၆၃။ လယ်ယာမြေ ဥပဒေအရ နိုင်ငံတော် အကျိုးရှာဖြစ်စေ အများပြည်သူအကျိုးရှာဖြစ်စေ လယ်ယာမြေ သိမ်းယူခြင်းခံရလျှင် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရှိသူက ယင်းလယ်ယာမြေပေါ်ပြီး အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်ပြုပြင်ခြင်း အပါအဝင် မှုလလယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ ဆောင်ရွက်ထားသည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် နစ်နာကြားနှင့် လျှောက်ကြားများကို သက်ဆိုင်ရာမှ နောင့်နေ့ကိုးကုန်ကြားမှ မရှိဘဲရရှိစေရန် ပဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ လိုအပ်သလိုညိုနိုင်းဆောင်ရွက် ရမည်။

၆၅။ အောက်ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ကြောင့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လည်းကောင်း၊ လယ်ယာမြေကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်ရပ်သိမ်းခြင်း ခံရသူ သည် နှစ်နာကြားနှင့် လျှော့ကြားများကို ရထိက်ခွင့်မရှိစေရ။

- (က) လယ်ယာမြောပေး စည်းကမ်းချက်တစ်စုစုကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ ဥပဒေပုံစံမ ၁၉ အရ လယ်ယာမြေပေါ်မှ နှင့်ထုတ်ခံရခြင်း သို့မဟုတ် လယ်ယာမြေပေါ်တွင်ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲဆောက်လုပ်ထား သော အဆောက်အအုံများ ကို ဖယ်ရှားခံရခြင်း၊
- (ခ) လယ်ယာမြေ ဥပဒေနှင့်အညီ အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ရရှိပြီးနောက် ခွင့်ပြုသည့် နေဂက်မှ (၆)လ (ခြောက်လ) အတွင်း လယ်ယာမြေကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်း အတိုင်း စတင် အသုံးမပြုခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးမှုမရှိခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း လယ်ယာမြေကို ပြန်လည်သိမ်းယူ ခံရခြင်း၊
- (ဂ) လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကိုဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသား ပါဝင်သည့် အဖွဲ့အစည်းကို ရောင်းချွခြင်း၊ ပေါင်းနှံခြင်း၊ စွားရမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပေးကမ်းခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူ ခံရခြင်း။

၆၆။ နိုင်ငံတော်အတွက် နိုင်ငံတော်အကျိုးစွာ သိမ်းယူသည့် ကိစ္စရပ်များ တွင် နှစ်နာကြားနှင့် လျှော့ကြားရထိက်ခွင့်ရှိသည့် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသား နှစ်နာကြားနှင့်လျှော့ကြားကို နိုင်ငံတော်ကဗေားရမည်။

၆၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းညပဒေ ၆၆ အရ နိုင်ငံတော်ကဗေားရမည့် နှစ်နာကြားနှင့်လျှော့ကြားပမာဏကို နှစ်နာကြားနှင့် လျှော့ကြား ပေးဆောင်ရန် တွက်ချက်မှု(ပုံစံ ၁၂)ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း စိစစ် လျှော့ကြား ချင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ တွက်ချက်၍ ချင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ တို့မှ တစ်ဆင့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်-

- (က) သီးနှံနှင့်အဆောက်အအုံအတွက်နှစ်နာကြား-
  - (၁) လက်ရှိစိုက်ပျိုးထားသည့် စပါးနှင့် အခြားရာသိသီးနှံများအတွက် တစ်စကုပ္ပါးမှု အထွက်နှင့်းကို အခြားလျက် ဒေသ၏ကာလပါက်ကျေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏သုံးဆာ
  - (၂) စိုက်ပျိုးထားသည့် နှစ်ရှည်ပင်အတွက် လက်ရှိ အပင် တန်ဖိုးကို အခြားလျက် ဒေသ၏ ကာလပါက်ကျေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ သုံးဆာ
  - (၃) လယ်ယာမြေတွင် အဆောက်အအုံဖြင့် တိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန် ပြပိုင်ခြင်း အပေါ်အဝင်အခြားဆောင်ရွက်ချက်များအတွက်ဒေသ၏ကာလပါက်ကျေးဖြင့် ဟွောက်ချက်သော တန်ဖိုး၏ နှစ်ဆာ
  - (၄) မြေအတွက်လျှော့ကြား-
    - (၁) နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားအလိုက် ငွေ့ရွက်း အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှု မရှိသော တွေ့သုတေသနအတွက်ရေး လုပ်ငန်းနှင့် နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်လျဉ်သိမ်းယူခြင်း ခံရသည့် လယ်ယာမြေ အတွက် ဒေသ၏ကာလ ပါက်ကျေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး၊

(j) နိုင်ငံတော်၏ ရှေ့ညွှန်အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွား အလိုက္ခာ ငွေကြေး အကျိုးအမြတ် ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှု ရှိသော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်လျှင် လယ်ယာမြဲ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ နှစ်နာမူ မရှိစေရေးအတွက် ညီနှင့် သဘောတူညီသည့် ငွေကြေးပမာဏ သို့မဟုတ် ဗဟိုလယ်ယာမြှုပ်စီမံ ခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ဖွဲ့စည်းပေးသော လျော့ကြေးငွေ သတ်မှတ်ရေးအဖွဲ့က စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အမျိုး အစားအလုပ် မှတ်ညျှေး ဆုံးဖြတ်သည့် အသေးကာလပါက်ရျေးဖြင့် တွက်ချက်သော တန်ဖိုး အောက် မနိမ့်သည့် ငွေကြေးပမာဏ။

၆၈။ လယ်ယာမြဲ သိမ်းယူခြင်းခံရသည့် လယ်ယာမြဲ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိသူ နှစ်နာမူမရှိစေရေးအတွက် နှစ်နာကြေး၊ လျော့ကြေးပေးခြင်းနှင့် အခြား သင့်လျော့သည့်နည်းလမ်းဖြင့်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ကျော်မှုမရှိသူဖြင့် တိုင်ကြားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာလျှင် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်သည့် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည့်နယ်လယ်ယာမြှုပ်စီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့အနေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများနှင့်ညီညွှတ်စွာ ပြီးပြတ်အောင် စိစစ်ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်ချက် ရှိလာပါက ဗဟိုလယ်ယာမြဲ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လိုအပ် သလို ညီနှင့်ပေါင်းစပ်ပြုးကြပ် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

အစိုး(၁) လယ်ယာမြှုပ်ကိုအသုံးချခြင်း

လယ်ယာမြှုပ်တွင်သို့နှင့်ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်း

၆၉။ နိုင်ငံတော်၏ စားရေရှိရွှေ့သနမှုလုပ်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည့်နယ် လယ်ယာမြှုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က သီးနှံပုံစံပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးလိုမှုကို မျက်ခြေ မပြတ် ပြီးကြပ်ရမည်။

၇၀။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည့်နယ်လယ်ယာမြှုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် အသေအတွင်း သီးနှံပြောင်းလဲ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဆင့်ဆင့်စိစစ် အတည်ပြုပြီး စိုက်စက ကိန်းကောင်း မှန်ကန်စွာဖြင့် ဗဟိုလယ်ယာမြှုပ်စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၇၁။ လယ်ယာမြှုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် လယ်ယာမြှုပ်တွင် မူလ သတ်မှတ်ထားသော မြေအမျိုးအစားအလိုက် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည့် ရာသီ သီးနှံအမျိုးအစားမှ နှစ်ရှေ့ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလိုပါက လယ်ယာမြှုပ်ကို မူလရာသီသီးနှံအမျိုးအစားမှ နှစ်ရှေ့ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြရန် မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျောက်ထား ရမည်။

၇၂။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၇၁ အရ လျောက်ထားချက် အား လယ်ယာမြှုပ်ကို မူလရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှေ့ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့် လုပ်ငန်းစာတွေ ဖွင့်လှစ်ရမည်။

၇၃။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ရမည်-

- (က) လျောက်ထားသူနှင့်ပတ်သက်သည့်အကြောင်းအရာ၊
- (ခ) လျောက်ထားမြေပေါ်ရှိမြေများ၏ ဦးပိုင်အလိုက် မြေမျိုးကြီး နှင့် မြေမျိုးအတန်း၊

- (ဂ) လက်ရှိမြေအတန်းအစားနှင့်ရေရှိရှိနိုင်မည့်အခြေ အနေ၊
- (ဃ) လက်ရှိစိုက်ပျိုးထားသည့်သီးနှံအမည်၊

- (c) ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးမည့်သီးနှံအမည်နှင့်သီးနှံဖြစ်တွန်း အောင်၏ခြိမ်မှုအခြေအနေ၊
- (d) သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးရာသည်အကြောင်းအရင်း၊
- (e) လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ၊
- (f) အခြားမြော် အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအခြေအနေ၊
- (g) ရုပ်ကျက် သို့မဟုတ် ကျွေးဇူးတိုင်းလယ်ယာမြှုပ်စီးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စီစဉ်ထောက်ခံချက်။

၇၄။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေကို မူလရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့် လျှောက်ထား ချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေကို မူလရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းစာတွဲကို မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှ အဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၇၅။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၄ အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ထပ်ဆင့်စစ်၍ သဘောထားမှတ်ချက် နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ခရိုင်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

၇၆။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၅ အရ တင်ပြချက် နှင့်စပ်လျဉ်း၍

- (a) လယ်မြေတွင် စပါးသီးနှံမှ နှစ်ရှည်ပင်အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စ ဖြစ်ပါက သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ဗဟိုလယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။

- (a) လယ်မြေမှတ်ပါးလယ်ယာမြေတွင် မူလစိုက်ပျိုးသော ရာသီသီးနှံ အမျိုးအစားမှ နှစ်ရှည်ပင် အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စ ဖြစ်ပါက အဆင့်ဆင့်တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စီစစ်ပြီးခွင့်ပြုလျှင် သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုမိန့်(ပုံစံ ၁၃)ထုတ်ပေးရမည်။

၇၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၇၆ နည်းဥပဒေ ၇၈(a)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ နိုင်ငံတော်၏ အခိုက ဓားသီးနှံဖြစ်သည့် ဆန်စပါးဖုလုံးမှုကို တိခိုက်မှုမရှိစေရေးအတွက် အဆင့်ဆင့်တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စီစစ်ပြီး ခွင့်ပြုပါက သီးနှံပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခြင်းအတွက် ခွင့်ပြုမိန့်(ပုံစံ ၁၃)ထုတ်ပေးရမည်။

လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခြင်း

၇၈။ နိုင်ငံတော်၏ ရောညွှန်အမျိုးသားရေး အကျိုးစီးပွားအလိုကြာ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကြီးမှားအတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အထုံးပြုလိုသော စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မည့် ပြည်ထောင်စုနှင့်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သည်-

- (a) ဗဟိုလယ်ယာမြေစီးခွန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ သဘောထားမှတ်ချက် ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။
- (b) ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသည့် အခါ စီမံကိန်းလုပ်ငန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် နိုင်သည်။

၇၉။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သိမဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သိမဟုတ် ပြည်နယ်အဖိုးရအဖွဲ့ အလိုက် ကျေမးကျင်ပညာရှင်များ ရေးဆွဲပြုစဉ်၍ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနက အတည်ပြုထားပြီး ဗဟို လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ကြိုတင်ပေးပိုထားသော ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ အတွက် ဖြူပြုဒေသများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ အရ ကျေးလက် ဒေသများ သိမဟုတ် ဖြူပြုဒေသများတွင် တိုးတက်လျက်ရှိသော လူဦးရေနှင့် တိုးပွားလာသော အိမ်ထောင်စုများအတွက် အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြန်စွင့်ရှိသည်။

၈၀။ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက် သိမဟုတ် ဖြူပြုဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များ အရ ကျေးလက်လူနေမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် စာသင်ကျောင်း၊ ကျိန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးလေးခန်း၊ စာကြည့်တိုက်၊ လမ်း၊ တံတား၊ ကျေးလက်ဓာတ်၊ ဘာသာရေး အဆောက်အအုံများအတွက် လယ်ယာမြေကို အသုံးပြန်ရန်ပါက အောက်ပါအချက်များနှင့်ညီးပွဲတွင် အသုံးပြန်စွင့်ရှိသည်-

- (က) စာသင်ကျောင်းအတွက်ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စု အဆင့်ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံဇွဲရရှိနိုင်မှုအမြဲအနေရှိခြင်း။
- (ခ) ကျိန်းမာရေးဌာန၊ ဆေးရုံနှင့်ဆေးလေးခန်းအတွက်ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့် ကျိန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံဇွဲရရှိနိုင်မှုအမြဲအနေရှိခြင်း။

(က) ဘာသာရေး အဆောက်အအုံများအတွက် ဖြစ်ပါက ပြည်ထောင်စုအဆင့်သာသနရေးဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံဇွဲရရှိနိုင်မှု အမြဲအနေရှိခြင်း။

(ခု) အခြားကိစ္စရုပ်အတွက်ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ဝန်ကြီးဌာန၏ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက်ရှိပြီး ရန်ပုံဇွဲရရှိနိုင်မှု အမြဲအနေရှိခြင်း။

၈၁။ လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လက်မှုလယ်ယာမှ ခေတ်စီစက်မှု လယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းရာတွင် လိုအပ်သည့် လယ်ယာသုံးစက်ကိုရိယာများထားရှိရန် အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဆန်စက်စက်ကိုရိယာများထားရှိရန် အဆောက်အအုံများဆောက်လုပ်ခြင်း၊ များတည်ဆောက်ခြင်း၊ သီးနှံသို့လောင်သည့် ဂိုဒေါ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ များအတွက် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြန်စွင့်ရှိရှိသည်။

၈၂။ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြန်စွင့်ရှိရှိသည်နည်းဥပဒေ ၇၉၊ ၈၀ နှင့် ၈၁ တို့တွင် ဖော်ပြုထားသော ကိစ္စရုပ်များ အပါအဝင် လယ်ယာမြေကိုအခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုလိုပါက လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြန်စွဲလျောက်လွှာ (ပုံစံ ၁၄) ဖြင့် မြှို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသို့ လျောက်ထားရမည်။

၈၃။ မြှို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၈၂ အရ လျောက်ထားသော လျောက်လွှာအား လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြန်စွဲလိုပါက စာတွဲဖွင့်လှစ်ရမည်။

၈၄။ မြှို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းဥပဒေ ၈၂ အရ လျောက်ထားသော လျောက်လွှာကိုလက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း အောက်ပါအချက်များကို စိစစ်ရမည်-

- (က) လျောက်ထားသည့်မြေအမြဲအနေ၊
- (ခ) ပိုင်ဆိုင်မှုအမြဲအနေ၊

- (က) စိက်ပျိုးလုပ်ကိုင်မှုအခြေအနေ၊
 (လဲ) ဆောက်လုပ်မည့် အဆောက်အအုံ တည်နေရပြ မြေပုံ၊
 (င) လျှောက်ထားသည့်မြေကို မည်သည့် နှေရက်မှစ၍
 လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးပြုလို
 ကြောင်း တင်ပြချက်၊
 (စ) လျှောက်ထားမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်
 သို့မဟုတ် ကျေးဇားအပ်စု လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏
 အဆောက်ထားမှတ်ချက်၊
 (ဆ) ဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းဌာနများမှ လယ်ယာမြေကို
 အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့်ကိစ္စ^၁
 အတွက် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်း၏
 လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ခွင့်ပြုချက် ပူးတွဲတင်ပြထားခြင်း ရှိ မရှိ၊
 (ဇ) လျှောက်ထားသည့်မြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်မြေများ တည်ရှိနှင့်
 ဖော်ပြသည့် မြေပုံးပူးတွဲ၍ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မြေများလော်
 တွင် အသုံးပြုမှ အခြေအနေ တင်ပြထားခြင်း ရှိ မရှိ၊
 (ဇဟ) ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးဇားအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု
 အဖွဲ့၏ စီစဉ်ထောက်ခံချက်။

၈၅။ မြို့နယ်းစီးဌာနရုံးသည် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြု
 ခွင့် လျှောက်ထားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့်
 အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားချက်ကို သောာထားမှတ်ချက်ဖြင့် လုပ်ငန်း
 စာတွဲကို မြို့နယ်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၈၆။ မြို့နယ်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၅ အရ
 တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ ယင်းတင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်နေ့
 မှ(၁၅)ရက်အတွင်းအောက်ပါအချက်များကို စိစစ်၍ သောာထားမှတ်ချက်
 နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ဆင့်
 စာပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်
 လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲသို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်-

- (က) အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် မြေစရိယာ
 သည် အသုံးပြုမည့်လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အနည်းဆုံး
 လိုအပ်သောပမာဏ ဖြစ် မဖြစ်၊
 (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က)ပါ လျှောက်ထားသည့် မြေစရိယာ၏
 ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသာ စိက်ပျိုးရေး
 လုပ်ငန်းများအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
 (ဂ) စိက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများအတွက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည့်
 ရေဘွင်းရေရှည် စနစ်များအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
 (ဃ) အများပြည်တူ အသုံးပြုနေသည့်လမ်းများ၊ လယ်ယာ
 ကုန်ထုတ်လမ်းများအား ထိခိုက်နိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ၊
 (င) လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း သတ်မှတ်ကာလ
 အတွင်း လျှောက်ထားသည့်လုပ်ငန်း ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်
 နိုင်မည့် အခြေအနေ ရှိ မရှိ၊
 (စ) လျှောက်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးချမည်ဖြစ်
 ကြောင်း လျှောက်ထားသူကိုယ်တိုင်၏ ကတိဝန်ခံချက် ပါ
 မပါ၊

၈၇။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်
 ပြည်နယ်းလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၆ အရ တင်ပြချက်
 နှင့်စပ်လျဉ်း၍-

- (က) လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စ ဖြစ်ပါက တင်ပြချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း (၃၀)အတွင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲ ကို ဗဟို လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဆက်လက်တင်ပြရမည်။
- (ခ) လယ်မြေမှုတစ်ပါး လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စဖြစ်ပါက အဆင့်ဆင့် တင်ပြသည့် အချက်အလက်များကို စိစစ်ပြီး တင်ပြချက် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှရက်ပေါင်း(၃၀)အတွင်း သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ လုပ်ငန်းစာတွဲကို နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၈၈။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခွင့်ပြုပါက လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုမိန့် (ပုံစံ ၁၅)ထုတ်ပေးရမည်။

၈၉။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ်တိုင်းဒေသကြီးသို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၈၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ခွင့်ပြုပါက လယ်မြေမှုတစ်ပါး လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန်ခွင့်ပြုမိန့်(ပုံစံ ၁၅-က)ထုတ်ပေးရမည်။

၉၀။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့်ပြုထားသည့်လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရရှိလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှုအဖွဲ့မှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၁။ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့များက ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးရာတွင် လယ်ယာမြေကို အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူသည် ခွင့်ပြုသည့် နေရက်မှ (၆)လ (ခြောက်လ) အတွင်း သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း စတင်အသုံးမပြုကြောင်း သော လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်သည့်ကာလအတွင်း လုပ်ငန်းပြီးစီးခြင်း မရှိ ကြောင်း သော်လည်းကောင်း တွေ့ရှိပါက သီးခြားကိစ္စတစ်ရပ်အဖြစ် အမှုတဲ့ ဖွင့်လှစ်၍ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်းများနှင့် အတူတင်ပြရမည်။

၉၂။ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၁ အရ တင်ပြချက်ကိုလိုက်ခံရရှိသည့်အခါ လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုံစံမ ၃၁ နှင့်အညီ အရေးယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၃။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၂ အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိသည့်အခါ စိစစ်သုံးသပ်ပြီး လိုအပ်ပါက-

(က) လယ်မြေကို အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရမည်။

(ခ) လယ်မြေမှုတစ်ပါး လယ်ယာမြေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က ထုတ်ပေးထားသော ခွင့်ပြုမိန့်ကို ပယ်ဖျက်စေရန် အကြောင်းကြားရမည်။

၉၄။ ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေ ၉၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က)အရ ခွင့်ပြုမိန့်ပယ်ဖျက်သည် လယ်ယာမြေကို လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ)အရ အကြောင်းကြားသဖြင့် နေပြည်တော်ကောင်စီ သို့မဟုတ် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့က ခွင့်ပြုမိန့်ပယ်ဖျက်သည် လယ်ယာမြေကိုလည်းကောင်း ပြန်လည်သိမ်းယူရမည်။

အခန်း(၁၀)

လယ်ယာမြေကိုဖိမ်ခန့်ခွဲခြင်း

၉၅။ နိုင်ငံတော် သို့မဟုတ် အသာအစီအစဉ်အရ လယ်ယာမြေကို ထောက်ခြင်းမှာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖော်ထုတ်ရာတွင် ယင်းလယ်ယာမြေ၏ နှယ်နှစ်တိနှင့်စရိယာ အတိုးအလျော့ ပြစ်ပေါ်လာပါက မြို့နယ်လယ်ယာမြေခြဲမှုအဖွဲ့သည် ရူလလယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ဆုံး ရှိ ထားသူက စိုက်ပျိုးရာသီအချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်စေရန် ကွင်းဆင်းစိစစ်ခြင်း၊ မှန်ကန်မျှတွာ ညီစိုင်းဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ဆုံး ပြန်လည် သတ်မှတ်ခြင်းများကို လယ်ယာမြေ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဖော်ထုတ်ပြီးသည့်နေ့မှ (၁၅)ရက် အတွင်း ပြီးပြတ်အောင် အောင်ရွက်ပေးရမည်။

၉၆။ နိုင်ငံတော်၏ ရေရှည်အမျိုးသားရေးအကျိုးစီးပွား အလို့ဂျာ စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနသည် မိမိ အကောင် အထည်ဖော်မည့် စီမံကိန်းအတွက် အနည်းဆုံး အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ပမာဏကို သိမ်းယူနိုင်ရေးအတွက် ဗဟိုလယ်ယာမြေခြဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၇။ ဗဟိုလယ်ယာမြေခြဲမှုအဖွဲ့သို့ လယ်ယာမြေများ မလိုအပ်ဘဲ ဆုံးရှုံးမှုမရှိစေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ဆန်စပါး ဖူလုပ္ပါကို ထိခိုက်မှု မရှိစေရေးအတွက် လည်းကောင်း စီစစ်ပြီး စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် မည့် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနအတွက် သိမ်းယူသင့်သော လယ်ယာမြေကို အနည်းဆုံး ပမာဏဖြစ်စေရန် သောကာတုံးမှတ်ချက်ဖြင့် ပြည်ထောင်စု အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြရမည်။

၉၈။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သည် နည်းသာပေး ၉၇ အရ ဗဟိုလယ်ယာမြေခြဲမှုအဖွဲ့သို့ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို စိစစ်သုံးသပ်ပြီး သိမ်းယူသင့်သော လယ်ယာမြေပမာဏကိုသာ သိမ်းယူရမည်။

ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က သော်လည်းကောင်း၊ ဤကိစ္စာ အလို့ဂျာ ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့က ခန့်အပ်သောအာဏာပိုင်က သော်လည်းကောင်း ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့ အသုံးပြုရန် အမိန့်ကြော်ဌာနဖြင့် ထုတ်ပြန်သည့်ကိစ္စာမှ အခြားနည်းဖြင့် အသုံးပြုရန် အမိန့်ကြော်ဌာနဖြင့် ထုတ်ပြန်သည့်ကိစ္စာမှ တစ်ပါးကြေားစားကျက်များနှင့် ရွာသုံးမြေများကို မပျက်စီးစေရန်မီမံ ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၁၁)

တရားစွဲချို့ခြင်း

၁၀၀။ လယ်ယာမြေဥပဒေပြုမှုမှာ ၁၂ ပါတည်းကမ်းချက်အားလုံးကို ဖြစ်စေ စည်းကမ်းချက် တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေ လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်သော လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ဆုံးရရှိသူအား ပုံစံမ ၁၉ အရ အမိန့် ချမှတ်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးဌာနက ခန့်အပ်သည့် လယ်ယာမြေခြဲမှုအဖွဲ့သို့မှု အဖွဲ့သည်-

- (က) မိမိချမှတ်သည့် အမိန့်ပါ သတ်မှတ်ရက် ကျော်လွန် သည် အထိ ယင်းအမိန့်ကို လိုက်နာခြင်း မရှိသူအား လယ်ယာမြေ ဥပဒေပြုမှုမှာ ၁၂ အရ အရေးယူနိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့ တိုက်သွောက်ထား၍၍ တရားစွဲချို့ခြင်းသည်။
- (ခ) ယင်းသို့ တရားစွဲချို့သည်အခါ တစ်ဆင့်မြင့် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ ချက်ချင်း တင်ပြရမည်။

၁၀၁။ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနရုံးသည် နည်းသာပေး ၁၀၀၊ နည်းသာပေးခွဲ (က)အရ တရားစွဲချို့သောအမှုများတွင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးက ချမှတ်သည် အမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍၍ မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။

၁၀၂။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ ဖီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိထူက လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းက ဖြစ်စေ နိုင်ငံတော်အနီးရ၏ ခွင့်ပြုချက် မရရှိဘဲ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားပါဝင်သည် အဖွဲ့အစည်းကို ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှုန်းခြင်း၊ ဤားရဲ့ခြင်း၊ လေလှယ်ခြင်းနှင့်ပေးကမ်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၅၄၊ နည်းဥပဒေခွဲခြင်း (ခ)အရ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင်သော် လည်းကောင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင်သိရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း လယ်ယာမြေ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၇ အရ အရေးယူနှင့်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ရဲတပ်ဖွဲ့စန်း တွင် ပထမ သတင်းပေး တိုင်တန်းချက်ရေးဖွင့်၍ တရားဖွဲ့ဆိုနိုင်သည်။

အနီး(၁)

မြို့နက္ခန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း

၁၀၃။ မြို့နက္ခန်းမြေများသည် လည်းကောင်း၊ မြို့နက္ခန်းမြေ သို့မဟုတ် ကမ်းခြေနှင့် ဆက်စပ်၍ ပေါ်ထွန်းလာသော မြို့နားသည်လည်းကောင်း အရွယ်အစားအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တည်နေရာအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အား ဖြင့်ဖြစ်စေ နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း ပြောင်းလဲလေရှိသဖြင့် ပေါ်ထွန်းသော မြို့နက္ခန်းမြေ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို နှစ်စဉ်ချထားရမည်။
၁၀၄။ မြို့နက္ခန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို တစ်နှစ်တစ်ရာသီအတွက်သာ ချထားရမည်ဖြစ်ပြီး နှစ်စဉ်နွေထယ်ရေးအမီး ကျွန်းရေမလွမ်းမှုးမီး ကတည်းကပင် ကြိုတင်စီမံထားရမည်။

၁၀၅။ မြို့နက္ခန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားရေးအတွက် ဖီမံခန့်ခွဲရာတွင် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည်-

(က) ရုပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့မှုအဖွဲ့များနှင့်ညီး၍ ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့၏အတည်ပြုချက်ဖြင့် မြို့နက္ခန်းမြေနှင့်အနီးကပ်ဆုံး ဖြစ်စေသော ကျေးရွာများကို သတ်မှတ်ရမည်။

- (ခ) မြို့နက္ခန်းမြေနှင့်အနီးကပ်ဆုံးကျေးရွာများ၏ ရွာစည်းရှိုးနှင့်မြို့နက္ခန်းမြေပေါ်ရှိ လုပ်ကိုင်နှင့်သောမြေ၏ အနားရေးတို့ အတိုင်းအကွားအဝေးကို နှိမ်းယူညွှန်းစဉ်းစားရမည်။ ကျေးရွာအုပ်စုနယ်နှစ်တို့တော်မြေခြင်းမပြုရ။
- (ဂ) မြို့နက္ခန်းမြေတွင် နယ်နှစ်တို့တော်မြေခြင်းမြေသာ ကျွန်းမြေရှင်များနှင့် စိုက်ပျိုး၍မရနိုင်သော သဲသောင်မြေများ၊ ကျေးတော်မြေရှင် ကိုင်းတော်များ မပါဝင်စေရ။
- (ဃ) စိုက်ပျိုးနှင့်သော မြေသာနယ်နှစ်တို့တော်မြေခြင်းမြေပုံသတ်မှတ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စိုးယာ တွက်ချက်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးတွက်ချက်ရရှိသော စိုးယာအပေါ် အခြေခံရမည်။

၁၀၆။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည်မြို့နက္ခန်းမြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားရာတွင်-

- (က) ယခင်နှစ်က လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားယေးခဲ့မှုကိုလည်း ထည့်သွင်းစဉ်းစားရှိုးနှစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းအချက်ကို အစိုက အခြေခံ၍ သတ်မှတ်ခြင်းမပြုရ။
- (ခ) မြို့နက္ခန်းမြေနှင့် အနီးကပ်ဆုံးဟုသတ်မှတ်သည့် ကျေးရွာ မှ စီးပွားရေးစစ်တမ်းအရ ထွန်ယက်စိုက်ပျိုးနှင့်သော အင်အားရှိသည့် လယ်မှုယာမှုများ၊ သူရင်းရားများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများကိုသာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားယေးပေးရန် ရွှေးချယ်ရမည်။
- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲခြင်း(ခ)အရ ရွှေးချယ်ခဲ့ရသူများသည် မြို့နက္ခန်းမြေတွင်လုပ်ကိုင်ရပါက ယင်းအသပတ်ဝန်းကျင်ရှိသာမန် တော်သူလယ်သမားခံစားရသည် အကျိုးအမြတ်ခန်းသာ ရရှိစေရန် ရည်မှန်း၍ လူဦးရေအလိုက် လုပ်ပိုင်ခွင့်အရိယာ သတ်မှတ်လျာထားရမည်။

- (b) နည်းညပအခွဲ(က)အရ သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားပေးပါက ယင်းအေသ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သာမန် တောင်သူလယ်သမားများထက် ပိုမိုမြင့်မားလော အကျိုး အမြတ်ကို ခံစားနိုင်သည့် အခြေအနေဖြစ်ပေါ်နေလျှင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်း နည်းပါးသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အနီးဆုံး ကျေးရွာများမှ ထွန်ယက်စိက်ပျိုးနိုင်သော အင်အားရှိသည့် လယ်မဲ့ယာမဲ့များ၊ သူရင်းနှားများနှင့် လယ်ယာလုပ်သားများကို ထပ်မံဖြည့်စွက်၍ လုပ်ပိုင်ခွင့် စရိယာသတ်မှတ်လျောထားရမည်။
- (c) တောင်သူလယ်သမား အီမီထောင်သားစု တစ်စုအတွက် သတ်မှတ်လျောထားသည့် စရိယာအတိုင်း အကွက်များ ရှိကြ၍ အမှတ်စဉ်တပ်ထားရမည်။
- (d) ရွှေးချယ်ထားသည့် တောင်သူလယ်သမား အီမီထောင်သားစုများအား ယင်းတို့၏ ကျေးရွာနှင့် နီးစပ်ရာ အကွက်များကို မဲစနစ်ဖြင့် ချထားပေးရမည်။
- ၁၀၇။ မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် မြေနှကျုန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားသည့် ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေနှကျုန်း တစ်ခုချင်းအလိုက် မြေနှကျုန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူများ မှတ်ပုံတင်စာရင်း(ပုံစံ ၁၇) ဖြင့် ပြရှု ထားရှိရမည်။
- ၁၀၈။ မြေနှကျုန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍-
- (က) မြို့နယ်တစ်ခုအတွက် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု အချင်းချင်း အငြင်းပွားခြင်းဖြစ်ပါက မြို့နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး၍ ညီးနိုင်းဖြေရှင်းပြီး ခရိုင်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များ တစ်ဆင့်တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ်ခံယူရမည်။

- (ခ) ခရိုင်တစ်ခုအတွက် မြို့နယ်အချင်းချင်း အငြင်းပွားခြင်း ဖြစ်ပါက ခရိုင်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှု အဖွဲ့သည် မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များနှင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး၍ ညီးနိုင်းဖြေရှင်းပြီး တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များသို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။
- (ဂ) တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် တစ်ခုအတွက် ခရိုင်အချင်းချင်း အငြင်းပွားခြင်းဖြစ်ပါက တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့က ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး၍ ညီးနိုင်းဆုံးဖြတ်ရမည်။
- (ဃ) တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။
- ၁၀၉။ တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အချင်းချင်းအငြင်းပွား သည့် မြေနှကျုန်းမြေများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းအေသာကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့များက ပုဂ္ဂိုလ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ အဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။
- ၁၀၁။ မြေနှကျုန်းမြေနယ်နိမ့်တို့ အငြင်းပွားမှုမရှိဘဲ ခွဲစေချထားနိုင်ရန် အပ်ချုပ်ရေး နယ်နိမ့်တို့ ဓာတ်မြေတိုင်းကိုရှိယာများဖြင့် စနစ်တကျ တိုင်းတာမှတ်တမ်းတင်၍ မြို့နယ်ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအပ်စု အလိုက် သတ်မှတ်ထားသည့် အပ်ချုပ်ရေးနယ်နိမ့်တို့များတွင် မှတ်တိုင် များ သတ်မှတ်စိုက်တူရမည်။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ရန် အခက်အခဲရှိမှုသာ ယခင်က သတ်မှတ်ခဲ့လောကြပ်ပြုရှိအမာခံ အမှတ်အသားများအား တိုင်းတာရေးဆွဲဖော်ပြထားသည့် အမျှော်မျှော်ကြောင်း နယ်နိမ့်တို့အမှတ်အသားများ ဖြင့် ခွဲခြားသတ်မှတ်ရမည်။

၁၁။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့
သည် မြန်ကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် နယ်မြေလုပ်ခြင်း၊
တရားဥပဒေးမီးရေးနှင့် သက်ဆိုင်လာပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ်
ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁၂။ မြန်ကျွန်းမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရမည်-

- (က) တစ်နှစ်တစ်ရာသီသာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရရှိခြင်း ဖြစ်သဖြင့်
မှတ်ပုံတင်ကြား ပေးဆောင်ရန်မလိုဘဲ မြစ်ခွန်ကိုသာ
ထမ်းဆောင်ရမည်။
- (ခ) မြန်ကျွန်းမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗဟို လယ်ယာမြေ
စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့နှင့် ဦးစီးဌာနတိုက ထုတ်ပြန်ဆော
အခိန်ကြော်ပြောစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်နှင့် လုပ်ထုံး
လုပ်နည်းများကို လိုက်နာရမည်။

အစိုး(၃၃)

အထွေထွေ

၁၁၃။ တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားသာဝ် မြင်မား တိုးတက်
စေရေးကိုရှုံးရှုံး တောင်သူလယ်သမားအဖွဲ့အစည်းကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ရေး
အတွက် တည်ဆောက်ခြင်းအတွက် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

၁၁၄။ လယ်ယာမြေအသုံးပြုခွင့် ရရှိထားသူသည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်
ခွင့်ပြု လက်မှတ်ရရှိရန် လျောက်ထားခြင်းမရှိပါက လယ်ယာမြေ
လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူအဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းမခံရသည်အတွက် လယ်ယာမြေ
လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ အခွင့်အရေးကို ရပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။

၁၁၅။ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု
လက်မှတ်ပျက်စီးခြင်း၊ ပျောက်ဆုံးခြင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည်
အချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၁၁၆။ ဗဟိုလယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့သည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
ထိန်းသိမ်းရေး၊ ရေဝဆိုရေလဲ ဓရိယာနှင့် သစ်တောသစ်ပင် မပြုန်းတီး ရေး၊
မြေဆီလွှာမပျက်စီးရေး၊ ရာသီဥတုထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးတို့အတွက်၊ ဧည့်ပြောင်း
တောင်ယာစနစ် ပပျောက်စေရေးနှင့် ကုန်းမြင့်လျေကားထစ် လယ်ယာ
စိုက်ပျိုးရေးစနစ်များ၊ တိုးတက်ပေါ်ထွန်းလာစေရေး ထိရောက်စွာ အားလုံး
ဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁၇။ အောက်ပါ နည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေများဖြင့် ရပ်သိမ်း
လိုက်သည်-

- (က) ၁၉၅၄ ခန့်လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးနည်းဥပဒေများ၊
- (ခ) ၁၉၆၃ ခန့်လယ်ယာမြေ စီးစားချက်နည်းဥပဒေများ။

(ဂ) မြိုင့်လိုင်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာ
ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရုပ်ကွက်/ကျေးမှုအုပ်စုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှ တစ်ဆင့်
သို့

မြို့နယ်မြောရင်းဦးစီးဌာနမှူး
မြို့နယ်မြောရင်းဦးစီးဌာန
မြို့။
ရက်စွဲ: ၁၉၉၇၊ ဧပြီလ ( )ရက်

၁။	လျှောက်ထားသူအမည်	
J။	လူမျိုး	
၃။	အဘာအမည်	
၄။	အသက်(ဇွဲးသတ္တရာန)	
၅။	နိုင်ငံသားစီစစ်ရေးကတ်အမှတ်/ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်အမှတ်	
၆။	အလုပ်အကိုင်	
၇။	အမြန်စိုင်သည့်နေရပ်လိပ်စာ	
၈။	အိမ်စောင်သားစုတွင်ပါဝင်သူများ (လျှောက်ထားသူအပါအဝင်)	

စဉ်	အမည်	အသက်	အလုပ်အကိုင်	လျှောက်ထားသူနှင့် တော်စပ်ပုံ
၁				
J				
၃				
၄				
၅				
၆				
၇				
၈				
၁၀				

၉။ လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသည့်လယ်ယာမြေအကြောင်းအရာ

စဉ်	မြေတည်ရာ						မြို့နယ်ပျိုးသည့် သီးနှံ/နှစ်ရပြည် ပင် ရုံးယာ	လုပ် ကုစံ နှင့် ပါဝင် သည့် နှစ်	အမိန့် ဆောင်ရုံး တွင် ပါဝင် သည့် လုပ်ကိုင် သုံး အမည်	
	စီင်း ဒေသကြီး/ ပြည်နယ်	ခရိုင်	မြို့ နယ်	ရုပ်ကွက်/ ကျေးမှုအုပ်စု	ကုစံ: အမှတ်	ပြီးပိုင်: အမှတ်	ကော	ဒသသမ		

ရှုံးလင်းချက်။ (က) လက်ရှိမှုည်သို့လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိထားကြောင်းအကြောင်းချုပ်ရေးသွင်းရန်။
(ခ) မြေပျိုးဆိုသည့်စွာ လယ်၊ ယာ၊ ကုစံးကျွန်း၊ ဥယျာဉ်၊ နှစ်စသည်ဖြင့်
လက်ရှိအသုံးပြုလျက်ရှိသည့် စိုက်ပျိုးဆောသီးနှံ၏ ပြုပျိုးဆား
အော်ပြရန်။

၁၀။ မှတ်ချက်။ မန္တုန်မကန်လိပ်လည်လျှောက်ထားခြင်းပြစ်ပါက တည်ဆည်ဟောရေး
အရေးယူခြင်းခံရမည် ဖြစ်ခြောင်း သိရှိပါသည်။

လျှောက်ထားသူလက်မှတ်

လျှောက်လွှာလက်ခံရရှိသူလက်မှတ်၊
လက်ခံသူအမည်/ရာထူး၊
လက်ခံရရှိသည့်နေ့/နေရာ၊

လယ်ယာနိက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ကြေးတိုင်နှင့်မြောရင်းဦးစီးဌာန

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ၁၇၈၄၊ မြို့နယ်
လယ်ယာမြောလုပ်ပိုင်ခွင့်ဆွောက်ထားခြင်းကို
ကန်ကွက်လိုဘုတ္တက ကန်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ပြား

အများပြည်သူသိရှိရန် ကြော်လိုက်သည်မှာ-

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ၁၇၈၄၊ မြို့နယ်၊
ရုပ်ကွက်/ကျော်သူများ၊ ကွင်းအမှတ်၊ အတွင်းရှိ
လယ်ယာမြေားအားလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် ဆွောက်ထားသဖြင့် အဆိုပါပေယာမြေကို
လုပ်ပိုင်ခွင့် မပြုသင့်ကြောင်းကန်ကွက်လိုလွှင်ပေါ်ရန်၊ ရှုနစ်၊ ၂၀-
ရှုနစ်၊ ၂၀-ရှုနစ် (ရှုက်ပေါ်၊ ၃၀ အတွင်း) မည်သူမဆို လာရောက်
ကန်ကွက်နိုင်သည်။ ယင်းနေရက်ကျော်လွန်မှ တင်သွင်းထားသည့်ကန်ကွက်လွှာများကို
လက်ခံမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ယင်းနေရက်မတိုင်မိမော်လည်းကောင်း၊
ယင်းနေရက်မော်လည်းကောင်း ကန်ကွက်လွှာများမရလွှင် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိရန် ဆွောက်
ထားခြင်းအား လုပ်ထဲ့လုပ်နည်းများနှင့်အညီ အတင်းရွှေက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေး
အကြောင်းကြော်ပေယာည်။

ရုံးတံဆိပ်

ရက်စွဲ:

မြို့နယ်မြောရင်းဦးစီးဌာနမှူး
မြို့။

ရက်စွဲ:

မြို့နယ်မြောရင်းဦးစီးဌာနမှူး
မြို့။

လယ်ယာနိက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ကြေးတိုင်နှင့်မြောရင်းဦးစီးဌာန

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်
လယ်ယာမြောလုပ်ပိုင်ခွင့် အမည်ပြောင်းလေးရရှိဆွောက်ထားခြင်းကို
ကန်ကွက်လိုဘုတ္တက ကန်ကွက်နိုင်ရန် ထုတ်ဆင့်သည့် ကြော်ပြား

အများပြည်သူသိရှိရန် ကြော်လိုက်သည်မှာ-

၁။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊
ရုပ်ကွက်/ကျော်သူများ၊ ကွင်းအမှတ်၊ ဦးပိုင်အမှတ်၊
အရှိယာ အကျိုးပူးတွဲပါမြေပူးတွဲပါ အော်ပြပါရရှိသော လယ်ယာမြောလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို
ဦး/ဒေါ်အဖွဲ့အစည်းက အမည်ပြောင်းလွှင့်ရရှိရရှိ ဆွောက်ထားသဖြင့် အဆိုပါမြေကိုလုပ်ပိုင်ခွင့်မပြုသင့်ကြောင်း ကန်ကွက်လိုလွှင် ၂၀-
ရှုနစ်၊ ၂၀-ရှုနစ် (ရှုက်ပေါ်၊ ၃၀ အတွင်း) မည်သူမတိုင်မိမော်လောက်ကန်ကွက်နိုင်သည်။
၂။ ယင်းနေရက်ကျော်လွန်မှတင်သွင်းလာ သည့်ကန်ကွက်လွှာများကို လက်ခံမည်
မဟုတ်ကြောင်း၊ အကယ်၍ ယင်းနေရက်မတိုင်မိမော်လည်းကောင်း၊ ယင်းနေရက်လည်း
ကောင်းကန်ကွက်လွှာများ မရလွှင် ဆွောက်ထားသည့်အတိုင်း ဦး/ဒေါ်အဖွဲ့အစည်း-
အော် လုပ်ပိုင်ခွင့် အမည်ပြောင်းလေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြော်လိုက်သည်။

မြော်လိုက်နိုင်ကြော်

မြော်ကို -----

အရှေ့ -----

တောင် -----

အနောက်-----

ရုံးတံဆိပ်

ရက်စွဲ:

99

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଦମୁଖରେ ଉତ୍ସନ୍ନ ହେଲା ।

--{8}.

ကျော်ကိုယ်ရေး

- (က) အမည်
 (ခ) လူချိုး
 (ဂ) အဘအမည်
 (ဃ) အသက် (မွေးသည့်ရက်)
 (င) နိုင်သားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်၊
 အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်အမှတ်
 (စ) အလုပ်အကိုင်

ଶ୍ଲୋକଙ୍କାରୀଃବିଜ୍ଞାନ

- (က) ဖြိုနှစ်ယ်-----၊ ရပ်ကွက်/ကျေးဆွာအပ်စု-----
 (ခ) ကွင်းအမှတ်/အမည်-----၊ ဦးလိုင်အမှတ်-----
 (ဂ) ခေါ်ခံ့-----၊ ဇနီး-----

21

୬॥ ଯତ୍ତଶୋଃଦୟୁମ୍ନିବାର୍ତ୍ତୀ

- (က) လယ်ယာမြောပအောင်မ ၆(က)(ခ)၊ ၇ (က)(ခ) ပါစည်းကမ်းချက် များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ မရှိ (အသုံးမပြုသည့်ပုံမ ပယ်ဖျက်ရန်)
 (ခ) ဧည့်သားသူ၏ဝန်ချက်နှင့် တင်ပြချက်

6

96

၅။ မြန်မာယဉ်မြေစာရင်းညီးစီးဌာနမှုပူး၏ သဘောထားမှတ်ချက်

ရက်စွဲ।-----

၆။ မြန်မာတိုင်းဒေသကြံးမြို့၏ အဖွဲ့အစည်းမှာ ပေါင်းပေါင်း ၁၂၅၀၀

ရက်စွဲ|-----

အတွင်းရေးမှူး
မြန်မာနိုင်ငြိမ်ခံစွဲမှုအဖွဲ့

၇။ ခရိုင်လယ်ယာမြစ်မဲနဲ့မူးဆွဲမှု အဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်

ရက်စွဲ।-----

အတွင်းရေးမှူး
ခရိုင်လယ်ယာမြစ်ခန်းခွဲမှုအဖွဲ့
မြို့။

၁၀၃

ତିର୍ଯ୍ୟକ ପାଇଁ ପରିଷକଳ

କୁଣ୍ଡଳାରୀଙ୍କ ପାଦରେ ମହିଳାଙ୍କ ପାଦରେ ଏହା ଥିଲା ନାହିଁ ।

၅၈

५

୧୦

ପ୍ରକାଶକ
ବିଭାଗ

၁၁၃၂ အောင်မြန်မာ အောင်မြန်မာ

၁၆၅

ଲୟାକ୍ଷମୀନ୍ଦ୍ରାଜିତ ପାତ୍ର

နေပြည်တော်/-----တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်

—ခရိုင်၊ —မြို့နယ်

ଲୟାନ୍‌ଡମ୍‌ବିଳାର୍‌କୁଣ୍ଡପ୍ରିଲାଗନ୍‌ମତ୍

ရုံးတည်

9

ଭାର୍ତ୍ତିକାନ୍ତିରେ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାଏବୁ

၁။	မြို့နယ်အမည်။	-----
၂။	ရပ်ကွက်/ကျေးဇားရာစ်စာအမည်။	-----
၃။	ကွင်း/အကွက်အမှတ်။	-----
၄။	ကွင်း/အကွက်အမည်။	-----
၅။	ဦးပိုင်လပ်ကွက်အမှတ်။	-----
၆။	ဓမ္မခါး။	-----
၇။	ဓရိယာ(ခကာ)။	-----
၈။	ခွင့်ပြုသည့်စာအမှတ်။	-----
၉။	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲ။	-----
၁၀။	မှတ်ချက်။	-----

(-----)
အတွင်းရေးမှူး
မြန်မာယဉ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့

ଲୟାମ୍ପିଲ୍ଡିନ୍ଫ୍ରିଣ୍ଡ୍ ରଖିଥାଣି ଅଟ୍ରାଂଟିଃଆର୍ବା

- ၁။ ပုဂ္ဂိုလ်/အဖွဲ့အစည်းအမည်။

၂။ အဘအမည်။

၃။ နိုင်ငံသား/အမျိုးသားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်။
(ကုမ္ပဏီ/အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပါကကုမ္ပဏီ/အဖွဲ့အစည်းမှတ်ပုံတင်အမှတ်)

၄။ နေရပ်လိပ်စာ။

လုပ်မြေးရောင်ပြန်ပြာ
ကပ်ရန်

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

—တိပ်းအသက္ကား/ပြန့်နယ်၊ —ခရိုင်၊ —ပြုဗုဒ္ဓယ်
—ရှုပ်ကွက်/ကျေးချာအုပ်စုများ ဦး—၏ သား/သမီး ဦး/အေး/
အဖွဲ့အစည်း— နိုင်သား/အမျိုးသားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်
၏ လပ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွဲစုံကြောင်းလျောက်ထားရှုကိုကို လပ်ယာမြေးပဒေ ပုဂ္ဂမ ၆၁
၇ နှင့် ၈ တို့ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်မညီညွှတ်သာဖြင့် ပြင်းပယ်လိုက်သည်။
ပြင်းပယ်ရသည့်အကြောင်း။

100

အတွင်းရေးမှူး
မြန်မာယဉ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့

မြို့။

လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိပုံအမည်ပြောင်းလဲပေးရန် လျောက်လွှာ
ညောင် ရပ်ကွက်/ကျေးရွာအပ်စု လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့မှတစ်ဆင့်
သို့

မြို့နယ်မြေစာရင်းဉ်းစီးဌာနမှူး

မြို့နယ်မြေစာရင်းဉ်းစီးဌာန

မြို့

မြို့နယ်
ရုံးတံဆိပ်

ရက်စွဲ၊ ၂၀ ရန်စံ၊ ၈ ( ) ရက်

- ၁။ လျောက်ထားသူအမည် _____
- ၂။ လူမျိုး _____
- ၃။ အဘအမည် _____
- ၄။ အသက်(မွေးသည့်ရက်)
_____
- ၅။ နိုင်ငံသား/အမျိုးသား စီစဉ်ရေးကတ်အမှတ်
_____
- ၆။ အလုပ်အကိုင်
_____
- ၇။ အမြန်ထိုင်သည့်နာရပ်လိပ်စာ
_____
- ၈။ အမိတ်ထောင်သားစုတွင်ပါဝင်သူများ(လျောက်ထားသူအပါအဝင်)
_____

စဉ်	အမည်	အသက်	အလုပ်အကိုင်	လျောက်ထားသူနှင့်တော်စပ်ပုံ

၉။ လျောက်ထားသီးမြို့

စဉ်	မြို့တည်ရာ							မြို့ မြို့ဗို့	စနိယာ	မှတ်ချက်
	တိုင်း ဒေသကြီး/ မြို့တည်နယ်	ခရိုင်	မြို့ နယ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးရွာ အပ်စု	ကွင်း အမှတ် နှင့် အမည်	ဦးစိုင်/ လုပ်ကွက် အမှတ်	မြို့ မြို့ဗို့			
									မက	သောမ

ရှင်းလင်းရုက်။ မြို့မြို့ဗို့သည်မှာ လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်းကျွန်း၊ ဥယျာဉ်၊ နေ့စသည်ဖြင့်
လက်ရှိအသုပ္ပါယွက် ရှိသည့် စိုက်ပိုးသောသီးနှင့် မြို့မြို့ဗို့အား
အော်ပြန်။

၁၀။ လျောက်ထားသူ၏ဝန်ချက်

- (က) လျောက်ထားသောမြေသည်း: ၏သား/သမီး
ဦး/ဇား/အဖွဲ့အစည်း: ထုတ်ပေါ်
မြို့နယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့၏ ရက်စွဲပါ
ဘာမှတ် ဖြင့် လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြု လက်မှတ်
ရရှိခဲ့သောမြေဖြင့်ပါသည်။
- (ခ) ယင်းလယ်ယာမြေကို ဦး/ ၏ သား/သမီး ဦး/
ဇား/အဖွဲ့အစည်း: ထုတ်စာချုပ်
အမှတ် အရ ကျွန်းတော်/ ကျွန်းမ/ အဖွဲ့အစည်း:
က ဝယ်ယူ/ပေးကမ်း/ လဲလှယ်/ အဓိုက်/ အပေါင်ခုံး/ -----
နည်းလမ်းအားဖြင့် လွှာပြောင်းလက်ခဲ့ရရှိပါသည်။
- (ဂ) လွှာပြောင်းလက်ခဲ့ရရှိပါသည်း လယ်ယာမြေကို ကျွန်းတော်/ ကျွန်းမ/
အဖွဲ့အစည်းကာလက်ရှိချက်ပျိုးလုပ်ကိုင်လျှောက်ရှိပါသည်။ ယင်းသို့
လွှာပြောင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းကို ကန်ကွက်မှတ်စုံစုံ တစ်ရာ မရှိပါ။
ကန်ကွက်မှတ်စုံစုံစုံစုံရာ ပေါ်ပေါက်လာပါက စစ်ဆေး
ဆုံးဖြတ်ချက်ရှိလိုက်နာပါမည်ဟု ဝန်ခံကတိပြုပါသည်။

၁၀။

ပုံတွေတင်ပြချက်

- (က) လျှောက်ထားသူ၏ နိုင်ငံသား/အမျိုးသားစိစစ်ရေးကတ်မီဘူ။
- (ခ) အဖိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီသို့မဟုတ်အသင်း အဖွဲ့မ လျှောက်ထားပါက အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အသင်းအဖွဲ့အား ဖွဲ့စည်း ခွင့်ပြသည့် အပိုဒ်စာမိဇ္ဈာ။
- (ဂ) မူလရုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်ရရှိခဲ့သူ ဦး/ဒေါ/အဖွဲ့အစည်း —————၏ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ်များရှင်းမှု၊ လဲလှယ်၊ လေးကမ်း၊ အမွှေဆက်ခံ ရရှိသည့်စာချုပ်အမှတ် —————မီဘူ။
- (ဃ) လယ်ယာမြေကိုတရာ့ရှုံးစီရင်ချက်အရ အမွှေဆက်ခြင်းပြင် လုပ်ပိုင် ခွင့်ပြုလက်မှတ် အမည်ပြာင်းလဲယေးပါရန် လျှောက်ထားခြင်းပြစ်ပါဘာ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရရှိသည့် တရားရှုံးက ထုတ်ပေးသော အမွှေဆက်ခွင့် လက်မှတ်မီဘူ။
- (ဃ) ဘက်သို့လိုပို့နိုင်ထားသော လယ်ယာမြေကိုလေလံတင်ရောင်းချခြင်းဖြင့် လက်ခံရရှိထားပါ က ယင်းအထောက်အထားမီဘူ။
- (၁၈) ပြို့နည်းမြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ မှန်ကန်ချကြောင်းသာကိုသေခံ လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် မြေပုံ (၂၃၃။)

၁၂။

မှတ်ချက်။ မှန်ကန် လိမ်းလည်းလျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါက တည်လဲ ဥပဒေ အရ အရေးယဉ်ခြင်းခံရမည်ဖြစ်ခြင်း သိရှိပါသည်။

လက်မှတ် —————
အမည် —————
(လျှောက်ထားသူ)

လျှောက်လွှာလက်ခံရရှိသူလက်မှတ် —————
လက်ခံသူအမည်/ရာထူး —————
လက်ခံရရှိသည့်နေ့/နေရာ —————

ပုံစံ-၁၀
မြေက်တော်နှင့်မြေးကို လယ်ယာမြေအပြစ် သတ်မှတ်လေးရန်
လျှောက်လွှာ

သို့

ဥက္ကဋ္ဌ
အပိုလယ်ယာမြေခံစာမျက်နှာအဖွဲ့
မြေးကိုလော်

ရုံးတဲ့ဆို

	ရက်စွဲ၊ ၂၀	ရန်စ်၊	၁ ( )ရက်
၁။	လျှောက်ထားသူအမည်		
၂။	လူမျိုး		
၃။	အဘအမည်		
၄။	အသက်(စွဲးသလ္းရာစ်)		
၅။	နိုင်ငံသား/အမျိုးသားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်		
၆။	အလုပ်အကိုင်		
၇။	အမြှေနေ့စိုင်သည့်နေရာလိပ်စာ		
၈။	အမြှေထောင်သားစုတွင်ပါဝင်သူများ (လျှောက်ထားသူအပါအဝင်)		

စဉ်	အမည်	အသက်	အလုပ်အကိုင်	လျှောက်ထားသူနှင့် တော်စပ်ပုံ
၁				
၂				
၃				
၄				
၅				
၆				
၇				
၈				
၉				
၁၀				
၁၁				
၁၂				
၁၃				
၁၄				
၁၅				
၁၆				
၁၇				
၁၈				
၁၉				
၂၀				

၉။	မူလ မြေတွဲ၊ ခြေလပ်၊ မြေနှင့် လုပ်စိန်ချင့်ရှိသည့်-	
(က)	တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်	_____
(ခ)	မြို့နယ်	_____
(ဂ)	ရပ်ကွက်/ကျေးမားအုပ်စု အမည်	_____
(ဃ)	ကွင်း/အကွင်းအမှတ်နှင့် အမည်	_____
(င)	ခွင့်ပြုသည့်ရက်စွဲနှင့်စာအမှတ်	_____
(စ)	စိုက်ပျိုးရန်ခွင့်ပြုသည့်သီးနှံ	_____
(ဆ)	မြေပြင်တွင်စိုက်ပျိုးထားရှိသည့်သီးနှံ	_____
(ဇ)	ခွင့်ပြုသည့်အရိယာ	_____ ကေ
(ဈ)	အော်ထုတ်စိုက်ပျိုးပြီးစီးသည့်အရိယာ	_____ ကေ
၁၀။	ပြောင်းလဲလျောက်ထားလိုသည့်-	
(က)	ကွင်း/အကွင်းအမှတ်နှင့်အမည်	_____
(ခ)	ပြောင်းလဲလိုသည့် မြေအမျိုးအစား	_____
(ဂ)	ပြောင်းလဲလိုသည့် အရိယာ	_____ ကေ
၁၁။	မှတ်ချက်။	မမှန်မကန် လိမ့်လည်လျောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါက တည်ဆုံးပေါင်းစပ် အရေးယူ ခြင်းခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိပါသည်။

ଲ୍ୟାକ୍ରିପ୍ଶନ୍ ଓ ଅନ୍ୟ ମାନ୍ୟମତୀ

卷之三

မြန်မာတေသနပညာတိုင်းရှိခိုင်မြို့၏အမြတ်ဆင့်မြန်မာတေသနပညာတိုင်းရှိခိုင်မြို့၏အမြတ်ဆင့်

မြန်မာတေသနပညာတွင် အကျဉ်းချုပ်ဆုံး ပြန်လည်ပေါ်လေသိမှုများ ဖြစ်ပေါ်လေသိမှုများ ဖြစ်ပေါ်လေသိမှုများ

“**କୁଣ୍ଡଳାରୀ**” ପାଇଁ ଏହି ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୂର ପାଇଁ ଆମଙ୍କୁ ଆଶିଷ ଦିଲା

କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

କୁଣ୍ଡଳ ପାତାରେ ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ବ୍ୟାକ୍/ଅର୍ଥାତ୍: ଜୀବିତ
ଯାହାକୁ ଆମେ ଜୀବିତ କରିପାରୁ

ପ୍ରାଚୀନ କବିତା

၁၁၃

୪

၁၃၆

8

-3-

१३

23

80

ଅବ୍ୟାଳିଲାଯ୍ୟାମୁଣ୍ଡିତିରେ କ୍ଷେତ୍ରମୁଖୀୟ/ଦୀର୍ଘତଃଙ୍ଗବିହିତୀ: ଯିମହାତା
ପ୍ରତ୍ଯେକାତ୍ୟନାମୁଣ୍ଡିତିରେ କ୍ଷେତ୍ରମୁଖୀୟ
ଆମୋଃଏଃକ୍ଷେତ୍ରାଦିଃଲାଭିଗୀଧିଃଶ୍ରୀ: ଶ୍ରୀଦିଃଆତ୍ମାଗିର୍ଦ୍ଧିପ୍ରତିଷ୍ଠା

လယ်ယာမြောပအောင်မ-၂၈ ဖြင့် အပ်နှင့်ထားသော တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို သုံးခွဲလျက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊ ရှင်ကွက်/ကျေးဇူးရွာအုပ်စု၊ ကျေးဇူးရွေ့အစည်း/အမြို့သမီး ရွှေ့/ဒေါ်/အစွဲအစည်း နှင့်သား/အမျိုးသား စိစစ်ရေးကတ်အမှတ် အေား အခြားသိုးနှင့်ပြောင်းလဲ နိုက်ပျိုးခွဲပြုလိုက်သည်။

卷之三

ପାଞ୍ଚମୀ
ରକ୍ତ

အတွင်းရေးမှူး
၂ဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့/
တိုင်းဒေသကြံးသို့မဟုတ်ပြည့်စုနယ်လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့

[ပြု]

လယ်ယာမြေအား အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခွင့် လျှောက်လွှာ

၃၅

မြို့နယ်မြေစာရင်းဉီးစီးဌာနများ
မြို့နယ်မြေစာရင်းဉီးစီးဌာန
မြို့။

၁။	လျှောက်ထားသူအမည်	ရက်စွဲ J ၀	ရန်စ်	၀၈ ( )ရက်
၂။	အဘအမည်			
၃။	နိုင်သား/အချို့သား စိစစ်ရေးကတ်အမှတ်			
၄။	အလုပ်အကိုင်			
၅။	အမြန်ထိုင်သည့်နေရပ်လိပ်စာ			
၆။	လျှောက်ထားသည့်မြေစာရင်းအကြောင်းအရာများ (က) ရပ်ကွက်/ကျေးဇားရွာအပ်စု (ခ) ကွင်းအမှတ်/အမည် (ဂ) ဦးပိုင်အမှတ် (ဃ) မြေချို့ (ဃ) မူလမိန္ဒယာ(ကော) (ဃ) လျှောက်ထားသည့်နေရပ်ယာ(ကော) (ဃ) အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုလိုသည့်နည်းလမ်း			
၇။	လျှောက်ထားသည့်မြေအသုံးပြုထားမှုအမြေအနေ			
၈။	မှတ်ဆောင်။ မရှစ်မကန် လိမ့်လည်လျှောက်ထားခြင်းဖြစ် ပါက တည်ဆောင်ရွက်ခဲ့သူများ အရ အရေးယူခြင်း ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိပါသည်။			

လက်မှတ် _____
အမည် _____
(လျှောက်ထားသူ)

* လျှောက်ထားမှုအတွက် သက်သေခံမြေပုံ (J) ပုံ ပုံ:ထွေတင်ပြပါသည်။

ဗဟိုလယ်ယာမြေစံမြေနှင့်မြှေအဖွဲ့
လယ်မြေအား အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုရန် နှင့်ပြုမိန္ဒာ

တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်၊
ရပ်ကွက်/ကျေးဇားရွာအပ်စု ဒါး၏ သား/သမီး ဉီး/၇၇၇/
အဖွဲ့အစည်း နိုင်ငံသား/အချို့သားစိစစ်ရေးကတ်အမှတ်
အား လယ်ယာမြော်ပွဲ ပုံမှန် ပြု နှင့် ၃၀ တိုအရ အောက်ဖော်ပြပါ လယ်မြေကို
သတ်မှတ်ထားသည့် စည်းကော် ချက်များနှင့်အညီ အခြားနည်းဖြင့်အသုံးပြုခွင့်ပြု
လိုက်သည်။

အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့်ပြုသည့် လယ်မြေအကြောင်းအရာ

စဉ်	ရပ်ကွက်/ ကျေးဇား ရွာအပ်စု	ကွင်း/ အကွက် အမှတ်နှင့် အမည်	ဦးပိုင် အမှတ်	မြေချို့	စွဲခြားပြုသည့် နေရပ်		မြေချို့ နည်းလမ်း	မှတ် ချက်
					ကော	သေသမ		
၁	J	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉

သက်သေခံမြေပုံးတွေထားပါသည်။
ဗဟိုလယ်ယာမြေစံမြေနှင့်မြှေအဖွဲ့၏ (- -)ရက်နေ့ အစည်း အဝေး
အမှတ်စဉ် (/)စုံပြတ်ချက်အမှတ်.....အရ လက်မှတ်ရေးထိုး
ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ရုံးတံဆိပ်
(-----)
အတွင်းရေးမှုး
ဗဟိုလယ်ယာမြေစံမြေနှင့်မြှေအဖွဲ့
နှင့်ပြည်တော်

፩፭ - ၁၇(၈)

ଶ୍ରୀରୂପଙ୍କିଳି: ଏହାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ଅଛି: ଲାଯଦିନରୁ ଆଜିର ପରିବାରରେ ଏହାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାମାତ୍ରାଙ୍କିରାଣ୍ଟିରୁ ଏହାରୁ ପ୍ରମାଣିତ ହେଲାମାତ୍ରାଙ୍କିରାଣ୍ଟିରୁ

— ତୀର୍ତ୍ତିନ୍: ଜୟାନ୍ତିର୍ମିଳିକାର୍ଯ୍ୟ —— ଏକାନ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନ —— ପ୍ରିୟାର୍ଯ୍ୟ ।
 — ଧର୍ମଗୁର୍କ/ଗୋପ୍ନୀୟାନ୍ତିର୍ମିଳିକାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥିତି: —— ଶ୍ରୀ ଯାଃ/ବାହିଃ ଶ୍ରୀ/ଇତ୍ୟ/—
 ଅପ୍ରକାଶିତିନ୍ଦ୍ରିୟ: —— ଫିଲ୍ଡିଂଚାର୍କ୍: /ଆଖିର୍ବାହିର୍ବାହିକାର୍ଯ୍ୟ/ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗାର୍ତ୍ତିର୍ଦ୍ଦିନ
 ଆହୁ: ଲାଲ୍ବିଜ୍ୟାମ୍ବଲୁପଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ କୃତ କୁଣ୍ଡଳ ତୀର୍ତ୍ତିନ୍ ଜୟାନ୍ତିର୍ମିଳିକାର୍ଯ୍ୟ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର୍ଥିରେ
 ଲାଲ୍ବିଜ୍ୟାମ୍ବଲୁପଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର୍ଥିରେ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଆହୁ: ପ୍ରିୟାର୍ଯ୍ୟପ୍ରିୟାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ॥

အခြားနည်းအထုံးပြုခွင့်ပြုသည့် လယ်မြေမှတစ်ပါးလယ်ယာမြေအကြောင်းအရာ
-----တိုင်းဒေသကြီးပြည့်နယ်။-----ခရိုင်း-----မြို့နယ်

သက်သေခံမြပ်ပုံးတဲ့ထားပါသည်

တိုင်းဒေသကြီးသိမ္မာတ် ပြည့်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၏(- -)ရက်နေ့
အစည်းအဝေး အမှတ်စုံ(/)ဆုံးပြတ်ချက်အမှတ်.....အရ လက်မှတ်
ရေးထိုး ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။

စာအမှတ်၏
ရက်စွဲ။

(-----)
အတွင်းရေးမှူး
တိုင်းဒေသကြံးသိမ္မဟတ်ပြည့်နိုင်အနီးရအဖွဲ့
-----မြို့။

1

